

Ptujski TEDNIK

Štev. 47

Cena 10 din

PTUJ, 28. novembra 1958

Letnik XI

Naj živi FLR Jugoslavija

Dan Republike ne pomeni za nas Jugoslovane le zgolj spomin na velike dneve, ko je zrasla iz težkega boja, krvi in trpljenja milijonov zatiranih in brezpravnih ljudi nova svobodna ljudska država, ki so jo zakonili sklepi AVNOJ, sprejeti 29. novembra 1943. leta v Jajcu, temveč pomeni obnem za nas vse tudi velik praznik neprekinjenega boja in naporov za takšne oblike oblasti in za takšne odnose, ki vse bolj osvobajajo ustvarjalne sile vseh delovnih ljudi, ki dajejo človeku in njegovemu delu najvišjo ceno in mu odpirajo vse ugodnejše perspektive za boljše in srečnejše življenje.

Jugoslavija pomeni za nas ime za skupno socialistično domovino vseh svobodnih jugoslovanskih narodov, za delavski razred drugih dežel, zlasti za kolonialne narode pa pomeni Jugoslavija in njeni uspehi svetel zgled, moralno-politično dejstvo in s tem veliko pobudo za mobilizacijo lastnih notranjih sil v težkem boju proti izkoriščanju in brezpravju, z gled vztrajnega boja za njihovo lastno revolucionarno socialistično družbeno preobrazbo.

Uspehi skupnega boja za preobrazbo družbe nam krepijo vero v lastne sile, obnem pa utrjujejo v nas spoštovanje do uspehov in izkušenj drugih narodov. Dejstvo je, da smo se ob neutrudljivem premaganju težav pri izgradnji svoje socialistične domovine naučili misliti s svojo glavno, z druge strani pa tudi visoko ceniti vrednost in pomen sodelovanja z vsemi narodi in povezovanja z vsemi socialističnimi silami na podlagi enakopravnosti, prostovoljnosti in medsebojnega spoštovanja.

V nenehnem boju proti napačnim nam naklonjenim silam in proti težavam, ki nam jih je povzročala lastna ekonomska zaostalost, se je oblikoval nov lik jugoslovanskega človeka, svobodnega proizvajalca, kulturnega ustvarjalca in vodnika svoje lastne usode, ki ga nobena zunajna sila ne bo mogla spraviti iz jasno začrtane poti.

Svobodoljubna in miroljubna politika Jugoslavije lahko moti le tiste razrede ali sloje drugih dežel, ki jim enake težnje delovnih ljudi v lastni hiši in v odnosu do drugih socialističnih gibanj niso pogodu.

Program dela in boja jugoslovanskih narodov, sprejet na VII. kongresu ZKJ v Ljubljani, razglasa solidarnost z vsemi gibanji in strankami drugih dežel v vprašanih, ki se nanašajo na obrambo in razvoj socializma ter družbenega napredka, na krepitev delavskega gibanja in utrjevanja miru. Jugoslavija se v mednarodnem življenju aktivno zavzema za sodelovanje neposredno ali v okviru Organizacije združenih narodov, zlasti kadar gre za pravice manjših, za urejanje ekonomskih odnosov, za pomoč ekonomsko slabo razvitim deželam in za ohranitev miru.

Čemu torej klevete, obrekovanja in grožnje ter brezumni poskusi razbijanja enotnosti jugoslovanskih narodov in neoljudjeve povezanosti delovnih množic od njihovega političnega in državnega vodstva? Vzrok je očitno v napačnih računih, in dvomljivih ocenah in varljivih upih, da je mogoče napredujejo kolo zgodovine zavirati ali pa prisiliti na slepi tir fantastičnih želja.

Ali so vprašanja, ki se danes pojavljajo v svetu v zvezi z

graditvijo naše socialistične domovine le zadeva diplomacije ali vodilnih politikov? Nikakor! Sleherni volivci katerikoli naše občine bi lahko odgovorili povsem jasno in odločno na vse, česar nas v imenu visoke znanstvene kritike in urejanja meddržavnih odnosov dolžijo.

Kakšna je naša občinska in s tem tudi državna politika? Vsi želimo, da bi se čim hitreje dvigala življenjska raven naših delovnih množic, da bi vsestransko razvili svoje lastne sile in tudi okreplili svojo obrambno moč. Ker je dvig življenjske ravni predvsem odvisen od proizvodnje in proizvodnosti, se trudimo, da bi to z mobilizacijo vseh razpoložljivih sil in sredstev razvili do najvišje mere. Razen tega razvijamo znotraj komunalnih enot in kolektivov ob aktivnosti političnih in družbenih organizacij takšne odnose, v katerih nastopajo delovni ljudje kot proizvajalci, kot organi upravljanja in kot potrošniki v isti osebi. Ustvarjena sredstva delijo naši samoupravni družbeni organi tako, da so pri tem zaščiteni interesi države kot celote, nadalje ekonomski, kulturno-prosvetni, zdravstveni, socialni in drugi interesi komune in posameznih kolektivov. Vsem nam je delo in družbena odgovornost najvišji zakon in vrednota. Povsem razumljivo je, da zavedamo pri svojem delu tudi na težave, ki izvirajo bodisi iz pomanjkanja sredstev, modernejših strojev in naprav, kvalificiranih kadrov i. sl., ali iz subjektivnih slabosti, sebičnosti, samovolje, nediscipline, pomanjkljive družbene odgovornosti nekaterih posameznikov, kar se pojavlja

v veliki meri kot posledica ali ostanek preživljen in z revolucijo zavrženih družbenih odnosov. V našem družbenem življenju se je razvilo nešteto oblik in možnosti za svobodno kritiko in vpliv javnega mnenja. Ker rastejo potrebe naših delovnih ljudi hitreje kot realne možnosti za kritiko vseh potreb, nam tudi nezadovoljstvo s stanjem na tem ali onem področju ni tuje. To nas spodbuja k še večji delavnosti in nikomur ne pride na misel, da bi zaradi težav in

slabosti, s katerimi se dnevno spoprijema, podcenjeval dosežene uspehe naše družbene skupnosti, da bi zaradi tega načeljal vprašanje ugleda naše socialistične države, enotnosti jugoslovanskih narodov ali povezanosti vsega ljudstva s svojim v ognju revolucije in ob naporih socialistične izgradnje preizkušenim političnim in državnim vodstvom, kakor si to dovoljujejo vsakovrstni kričniki našega sistema onstran naših državnih meja.

Nam niso potrebni nikaki tuji nauki in tolmačenja v zvezi z našo potjo pri izgradnji socializma in z vlogo te naše s krvjo in znojem milijonov delovnih ljudi prepajane domovine; sami smo si jo ustvarili in jo izgrajujemo v skladu z našimi interesi in z interesi mednarodnega napredka, zato poznamo bolje to svojo domovino kot kdorkoli, zato jo ljubimo in smo jo pripravljeno tudi proti vsakomur braniti.

Naj živi FLR Jugoslavija!

Predsednik Tito govoril nam in svetu

V nedeljo, 23. novembra t. l., je izročil predsednik Tito prometu novozgrajeno avtocesto Ljubljana-Zagreb. Na velikem zborovanju v Novem mestu po otvoritvi ceste je nato govoril o nekaterih vprašanih naše notranje in zunanje politike. V nadaljevanju prinašamo najvažnejše odlomke iz posameznih poglavij predsednikovega govora:

Tovariši in tovarišice! Mladinci in mladinke, graditelji tega velikega objekta!

Prisrčno vam čestitam za to veliko delo in se vam zahvaljujem, da ste izpolnili obljubo, ki ste jo dali na kongresu mladine v januarju. Znova ste izpričali, da je naša mladina dosledna sama sebi in da stoodstotno izpolni, kadar kaj objubi. Naši skupnosti ste podarili objekt, zelo važen za našo gospodarstvo. To je seveda samo del tistega, kar ste prevzeli kot obveznost, da boste gradili, in kar ste objubili storiti, to je del avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti«, ki bo vezal naše kraje od ceste proti Trstu ter od Maribora do Ljubljane in do Djevdjelije. To, kar ste doslej storili in kar še čaka v tem oziru, je ogromna naloga, ki jo boste izpolnili prav tako, kakor ste tudi izpolnili to. (Vzklikanje: Hočemo, Tito-Partija.)

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke, prebivalci in prebivalke Novega mesta! Mi, ki smo prišli danes sem in ki prisostvuujemo tej proslavi, se veselimo

nistične partije že pred vojno in med njo in na kateri prispevajo zdaj vse svoje sposobnosti vaši odrasli tovariši. To je tisto, kar nas navdaja z največjim zadovoljstvom z občutkom sreče, da imamo takšno mladino, ki bo znala voditi Jugoslavijo v tisto smer, ki ji je začrtana.

Tovariši in tovarišice! V svoji deželi moramo izpolniti še mnogo raznih nalog. Vsako leto mislimo, da bomo storili še to in ono, potem pa nam bo laže. Toda zmerom se nekako pokaže, ko opravimo to in ono, da potrebujemo še več. Zato se naši ljudje ne smejo čuditi, da se ne bo zgodilo in da ne utegnemo prekriti rok in reči, da smo storili dovolj. Ne, dokler dihamo in dokler smo sposobni, moramo prispevati svoje moči, da ustvarimo tisto, kar lahko za sedanje in bodoče rodove, in da bomo zdaj in v prihodnje hodili naprej z istimi težnjami.

Vodstvo dela to, kar želi naše ljudstvo

Tu bi rad povedal nekaj besed tudi o tem, kakšne objektivne te-

ker ne moremo delati drugače, kakor želi ljudstvo, kakor želi ogromna večina našega ljudstva, zato so nas razglasili za revizioniste. Jaz pa pravim, če ne bi delali tako, kakor želi naše ljudstvo, bi ne bilo nikogar izmed nas na tem mestu, na katerem smo, v vodstvu naše dežele. Ker naše ljudstvo tako hoče, in ker menimo, da je naša pot pravilna, tako tudi delamo, in zato se seveda ne moremo odzvati tistim težnjam od zunaj, da bi delali samo tako, kakor delajo drugi.

Nismo vajeni kloniti pod pritiskom

Nam je zelo žal, ko zdaj vidimo, da nekateri sovjetski ljudje, ki pišejo o raznih teoretičnih vprašanih, na tak način pišejo o nas. Ponomarev je na primer napadel vse naše vodstvo, pa tudi naše deželo v celoti. Zdi se mi, da so si nekateri ljudje v vzhodnih deželah napačno razlagali moj govor v Zenici. Vi veste, da sem se tam v imenu vsega ljudstva in vseh nas zavzemal za upostavitve mirnega sodelovanja, ko sem poudaril, da mi ne želimo razprtij in da nismo nobeni preprijavljeni. Toda to so razlagali kot izraz nekakšne naše slabosti, tako kot da sem se že začel umikati. To pa po njihovem mnenju pomeni, da je treba še nekoliko pritisniti na nas, pa bomo dokončno popustili. Mi, tovariši in tovarišice, pa nismo takšni ljudje. Mi nismo bili nikoli vajeni pod takšnim pritiskom skloniti svoje glave. V odnosu do nas tega še nikoli nihče ni dosegel.

Za ublažitev mednarodne napetosti vlagamo vse sile

V zvezi s tem ne bi želel govoriti o zunanji politiki, lahko pa rečem, če gre za politiko koeksistence, da se tudi tu z njimi ne strinjamo, oziroma se oni z nami ne strinjajo. Mi smatramo, da je aktivna in miroljubna koeksistenca raznih držav ne glede na notranje sisteme edini izhod iz današnjega težkega stanja v mednarodnem položaju. Oni pa so proti taki koeksistenci, ker pravijo, da bi bila milin na vodo kapitalizma. Tu se ne strinjamo vendar je vprašanje, če je Jugoslavija edina država, s katero se v tem pogledu ne strinjajo, ali se preko Jugoslavije ne strinjajo še z nekaterimi. Zelo verjetno je, da drži to drugo, tega pa seveda ne bomo priznali. Zato pač prevzemamo to breme nase. Naj nas napadajo. Šli bomo po svoji poti, ker smatramo, da se v današnjem času mednarodne napetosti socializem ne da graditi, če se bo neprestano gledalo, ali bodo danes ali jutri začele padati atomske bombe in ali bo izbruhnila vojna. Mi iščemo izhoda iz takega položaja ter zato vlagamo vse svoje moralne politične in fizične sile, da bi doprinesli svoj delež k ublažitvi mednarodne napetosti.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Hitreje, več in boljše

Gospodarski razvoj občine Ptuj do 1961

Hitri gospodarski in družbeni razvoj predvsem na uveljavljanje in razvoj komunalnega sistema je dalje časa narekoval, da ima tudi občina svoj perspektivni družbeni plan. Po večmesečnih pripravah in ob sodelovanju večjega števila strokovnjakov sta občinski zbor in zbor proizvajalcev občine Ptuj na svoji seji 4. oktobra 1958 razpravljala in sprejela perspektivni družbeni plan gospodarskega razvoja občine Ptuj do leta 1961.

Osnovni cilji tega perspektivnega družbenega plana so zboljšanje življenjskih pogojev in dvig družbenega standarda prebivalstva v občini. Temu osnovnemu cilju ustrezajo tudi smernice in naloge gospodarskega razvoja. Zaradi tega postavlja občinski perspektivni družbeni plan na prvo mesto potrebo po razvoju kmetijstva, obrti, trgovine in gostinstva, ker so te panoge gospodarstva doslej najbolj zaostajale in s svojo nezadostno dejavnostjo povzročale mnoge neskladnosti v preteklem gospodarskem razvoju. V tej zvezi bo treba usmeriti vsa občinska investicijska sredstva pretežno v tiste gospodarske in negospodarske dejavnosti, ki najbolj neposredno vplivajo na stalno povečanje družbenega standarda. V skladu s temi osnovnimi cilji in smernicami so v perspektivnem planu postavljene določene naloge. Na področju proizvodnje bo treba s popolnejšim izkoriščanjem razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti in racionalnejšo investicijsko politiko, ki mora biti usmerjena predvsem v rekonstrukcijo in racionalizacijo proizvodnih sredstev, povečati obseg proizvodov in storitev povprečno 15 odst. letno. Razpoložljive možnosti in obstoječe potrebe omogočajo oziroma narekujejo, da se bo obseg industrijske proizvodnje v letu 1961 povečal za 16 odst. v primerjavi z letom 1956. Fizični obseg industrijske

skop proizvodnje se bo povečal predvsem v kovinski industriji in v barvastih metalurgiji, ki bosta v tem razdobju znatno povečali svoje proizvodnje zmogljivosti.

Obseg kmetijske proizvodnje se bo v istem razdobju povečal za 78 odst., kar bo doseženo z večjo uporabo kmetijsko-tehničnih ukrepov in z novimi investicijskimi vlaganji, ki bodo v razdobju od leta 1957 do 1961 znašala 2,6 milijard dinarjev. Od tega zneska bodo znatna sredstva porabljena za obnovo vinogradov in sadovnjakov. Kmetijska gospodarstva bodo v tem razdobju investirala 800 milijonov dinarjev, kmetijske zadruge pa 1,3 milijarde dinarjev za povečanje lastnih osnovnih sredstev in za kooperacijo z individualnimi kmečkimi proizvajalci. Poleg teh investicij računa perspektivni družbeni plan občine Ptuj tudi z znatnimi investicijami za melioracijo Pesniške doline in za izgradnjo perutninarske farme.

Izgradnja osnovnih skladov družbenega standarda narekuje precejšnje povečanje obsega gradbene dejavnosti, ki jo bodo morala izvajati lokalna gradbena podjetja. Zaradi tega predvideva občinski perspektivni družbeni plan povečanje gradbenih zmogljivosti za 93 odst., kar bo izvedljivo z ustanavljanjem novih obrtnih delavnic gradbene stroke.

Poseben poudarek daje perspektivni družbeni plan razvoju obrti in računa, da se bo obseg obrtne proizvodnje in uslug povečal za 73 odst. v primerjavi z letom 1956.

Vzporedno s povečanjem proizvodnje na glavnih gospodarskih področjih se bo gibal tudi blagovni promet trgovske mreže, ki bo leta 1961 za 55 odst. večji v primerjavi z letom 1956.

Glede na večjo gospodarsko aktivnost računa perspektivni druž-

beni plan s porastom skupnega družbenega bruto proizvoda od 13,7 milijard dinarjev na 26,5 milijard ter s porastom narodnega

Tov. Tito je prerezal trak na cesti Ljubljana-Zagreb

dohodka od 5,6 milijard dinarjev na 10,8 milijard dinarjev ali za 93 odst.

V planiranem razdobju se bo povečalo število zaposlenih v socialističnem sektorju gospodarstva le za 2700 oseb ali za 34 odst., medtem ko se bo narodni dohodek na enega zaposlenega v gospodarstvu povečal od 680 tisoč dinarjev v letu 1956, na 1 milijon dinarjev v letu 1961 ali za 49 odst.

(Nadaljevanje na 5. strani)

skupaj z našo mladino, da se ji je posrečilo v tako kratkem času zgraditi naši skupnosti tako velik objekt, in čutimo, da bo prišla prihodnost naše dežele, nadaljnja izgradnja naše dežele in njeno življenje v zelo sposobne in dobre roke. Ni se nam treba več bati in vpraševati, kaj bo jutri, ko nas ne bo več. Tu je mladi rod, tu ste vi mladi, vi boste znali hoditi naprej po poti, začrtani in obeleženi s krvjo in kostmi borcev v naši narodno-osvobodilni borbi, po poti, ki so jo začrtali člani naše Komu-

žave imamo in kako jih premagujemo. Na primer: na svetu so ljudje, in sicer ne malo, ki nam očitajo, da pri nas v Jugoslaviji ni dobro to, ni dobro ono itd. Imenovali so nas celo revizioniste zato, ker ubramo svojo pot v smeri izgradnje socializma in dalje v smeri izgradnje komunizma — srečnejše prihodnosti človeštva. Zato, ker smo si upali reči, da delamo v svoji deželi tako, kakor mislimo, da je najbolje, in sicer ne tako, kakor mislimo mi voditelji, marveč vse naše ljudstvo,

Populariziranje sklepov AVNOJ v Sloveniji

KOT ŽRTVE STE PADLI
v borbi z
NEMCI

DRUGO ZASEDANJE AVNOJ, KI JE BILO 29. NOVBEMBRA 1943 V JAJCU — LETOS MINEVA TOREJ OD TEGA ČASA PETNAJST LET — JE BILO USODNEGA POMENA ZA NADALJNI RAZVOJ NARODNOOSVobodilnega boja in za Povožno ureditev naše države. Rodoljub Čolakovič nam v svojih zapiskih iz osvobodilne vojne nazorno opisuje zasedanje, kakor vse dogajanje v težkih letih 1941—1945, pričujoči odlomki govorijo o piščevi poti v Slovenijo po zasedanju ter njegove vtise, ki jih je dobil med Slovenci-partizani.

Slovenski tovariši pripravljajo veliko zborovanje v Crnomlju, da bi popularizirali sklepe drugega zasedanja AVNOJ. S tem namenom so imeli dostaj že okoli osem sto zborovanj in konferenc na svojem osvobodjenem ozemlju. To zborovanje bi bilo tudi manifestacijsko, saj bi morali na njem govoriti tudi tovariši Ribar, Vujačić in drugi. Danes smo prisostvovali seji Izvršnega odbora Osvobodilne fronte, ki je bilo na njej določeno, kdo bo govoril in kakšni naj bi bili govori. Seja je bila kratka in opravičena zunaj, pod smrekami, čeprav smo v januarju.

Dogovoril sem se z Borisem Kidričem, sekretarjem Izvršnega odbora, da še bomo danes odšli v Crnomelj. Po kosilu smo zajahali konje in se odpravili v glavni štab.

V glavnem štabu smo našli njegove voditelje: komandanta Franca Rozmana, političnega komisarja, Borisa Kraigherja in načelnika štaba Dušana Kvedra. Kmalu je prišel tudi Josip Vidmar, predsednik Izvršnega odbora, ki so ga njegovi slovenski tovariši sprejeli z zbadljivkami: on, ki je tudi v partizanih ves čas nosil civilno obleko in klobuk, in sedaj prikratk oblekel vojaško obleko in škornje, čez ramena pa vrgel brozostrelko. Šele na večer smo zajahali konje in odrinili iz Semiča v Crnomelj.

Čeprav smo prispeli v Crnomelj pozno ponoči, so nas na sedežu okrožnega odbora Osvobodilne fronte sprejeli skoraj vsi njegovi člani. Ti so Kidriča obvestili o pripravah na jutrišnje zborovanje. Storil so vse, da bi prišli kmetje iz okoliških vasi, in vse so predvideli tudi za organizacijo zborovanja, celo vojaško glasbo in banket po zborovanju.

Med člani odbora so delavci, kmetje, intelektualci. Članica odbora je tudi kuharica, ki je služila pri krajevnem trgovcu Korenu. Starejša, simpatična, odrezava. Vprašal sem jo, ali ve, kaj je Lenin dejal o kuharicah.

«Vem», je ponosno odgovorila; da bodo sposobne upravljati državo.

Ostanek noči smo prebili v družbi igralcev Slovenskega narodnega gledališča, ki je bilo pred kratkim ustanovljeno na osvobodjenem ozemlju Slovenije. Peti so slovenske in ruske pesmi, arije iz raznih oper, recitirali Prešerna, pripovedovali o svojem partizanskem življenju, iskreno in duhovito. Šele ob zori smo se razšli k počitku.

Danes je bilo v zvezi z drugim zasedanjem AVNOJ veliko manifestacijsko zborovanje za Belo krajino. Zborovanje je bilo na večer, toda ljudje so se začeli zbirati že popoldne. Iz okoliških vasi so prihajale kolone za kolono z zastavami, transparenti in pesmijo ter počasi napolnjevale ne preveč prostrani trg in stranske

ulice. Spuščal se je že mrak, ko se je zborovanje začelo. Najprej je mimo tribune po taktu vojaške glasbe prikorakal bataljon neke vojaške enote. Mladi borci, dobro oblečeni, z lepo vojaško držo so napravili dober vtis ter jih je pozdravilo viharno ploskanje udeležencev zborovanja.

Zborovanje je začel Boris Kidrič s kratkim govorom, nato pa so govorili dr. Ribar, Kardelj, Marko Vujačić, Edvard Kocbek, Sulejman Filipović, Vlado Zečevič in Josip Vidmar. Med govorom sem opazoval samo novo in neznano množico in se trudil, da bi po njenem vedenju dognal, kako reagira na besede govornikov. Vsi govori niso bili najbolj primerni za takšno zborovanje — dolgi, suhoparni, toda občinstvo je poslušalo disciplinirano ter si prizadevalo, da bi razumelo besede govornikov, povedane v sorodnem, a vendar v tujem jeziku. Sedeč na tribuni in opazujoč trde kmečke obraze pod seboj, sem razmišljal o slovenskem narodu. V njem je neverjetno mnogo življenjske sile. Naš dvajsetletni stoletji so si razni osvobodilci prizadevali, da bi ga uničili kot narod in da bi ga kratko in malo zbrisali z zemeljskega površja, pa se je vendarle obdržal. Toda šele v tej vojni je pokazal, česa vse je zmožen in kakšne preizkušnje je sposoben vzdržati.

Pritisnjem od nemškega in italijanskega fašizma, se je dvignil k orožju, v izredno težavnih razmerah ustvaril enotnost vseh svojih patriotičnih in naprednih sil, ustvaril svojo državo in vojsko, sredi vojne ustvarja razne kulturne ustanove — vse to vzbuja spoštovanje in občudovanje. V pogovoru s tukajšnjimi ljudmi sem začutil, kako se je v vojni rodil novi jugoslovanski patriotizem, tisto čustvo, ki duhovno združuje in povezuje vse naše narode v boju za boljši jutrišnji dan. To je neocenljiva pridobitev naše revolucije, kajti brez tega patriotizma si ni mogoče niti predstavljati obstoja Jugoslavije in njene jutrišnje graditve na popolnoma novih temeljih.

Zborovanje se je končalo in ljudje so se razšli z vzklikanjem in pesmijo. Po zborovanju smo prišli k skupni večerji, ki je bilo na njej okoli sto ljudi, med njimi precej kmetov in kmetic, aktivistov Osvobodilne fronte iz Bele krajine. Poleg mene je sedela neka kmetica in začela govoriti srbsko. Vprašal sem jo, kje se je tako dobro naučila našega jezika.

«Oh, jaz sem že od davno Srbininja in se pišem Zora Manojlovič. Naši stari so se priselili v te kraje pred več kakor sto leti. Vero in jezik smo ohranili, čeprav rabimo mnogo slovenaških besed.»

To je aktivistka v organizaciji žena. Pripovedovala je, da je vsa njena vas organizirana, da so vsi

sposobni moški v vojski in da v njeni vasi ni »skrivancev«, to se pravi dezertarjev.

Pozno ponoči sem se s Kidričem in Rozmanom vrnil iz Crnomlja v Semič, v glavni štab, kjer smo prenočili.

Zjutraj sem se dolgo pogovarjal z Borisom Kraigherjem, političnim komisarjem glavnega štaba. Od njega sem zvedel, da se je nemška ofenziva na Gorskotarski kotar končala s tem, da so Nemci prodrli proti morju. Poskušali so s cest zaviti v gozdove, a so naleteli na odpor in se naglo odpovedali temu, da bi »očistili« ozemlje. Naši so spet v Otočcu, ker Nemci nimajo dovolj sil, da bi držali kraje, ustaši sami pa jih ne morejo držati.

Zanimiva je taktika Nemcev na tem področju. Po italijanski kapitulaciji so začeli v velikem merilu ofenzivo na osvobodeno ozemlje v Sloveniji. V njej so naše sile izgubile precej težkega orožja, zaplenjenega ob kapitulaciji Italije, v njej smo morali zapustiti mnogo osvobodjenih mest, prebivalstvo je mnogo pretrpelo od nemške vojske in domobranske bande, toda tudi nemške izgube

Odlomek iz knjige Rodoljuba Čolakoviča »Zapiski iz osvobodilne vojne«, V. knjiga, Ljubljana, 1956, Cankarjeva založba, pod naslovom »V Sloveniji«, stran 125—129.

so bile tolikšne, da so Nemci po dveh mesecih sprevideli, da ne morejo likvidirati osvobodjenega ozemlja.

Sedaj si skušajo zagotoviti prehod po glavni železniški progi Ljubljana-Trst, zaradi prevoza moštva in materiala v Italijo. Zaradi tega imajo na tem področju večje posadke v mestih, ki venomer upadajo na osvobodeno ozemlje, a jih naši odbijajo. S tem vežejo Nemci poglaviti del svojih sil na ta teren, ter tako varujejo progo Ljubljana-Trst.

Danes sem dobil v štabu nemške časopise. Položaj na frontah je takšen, da Nemci računajo samo še na to, da se bodo zavezniki med seboj sprli in da bo to preprečilo nemški poraz. Zaradi tega najbrž tako pozorno spremljajo, kaj se dogaja v tabornu zaveznikov, in tako ustrajno napihujejo sleherni malenkost. Zaradi sovjetske ofenzive, ki se čedalje bolj širi, je v vladajočih krogih v Romuniji, Madžarski, Bolgariji in Finški — preplah. Prihaja čas, kot usoda nepodkupljivo, ko bo treba odgovarjati za vse zločine, storjene nad svojim in nad drugimi narodi.

Odkritje spominske plošče v Rogoznici

Na dan republike, 29. novembra t. l., ob 10. uri dopoldne bo v Rogoznici pri Ptujju odkritje obnovljene spominske plošče heroju Jožetu Lacku in drugim tovarišem, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi za svobodo našega ljudstva. Svečanost je pripravila organizacija ZB NOV Rogoznica, sredstva za novo, večjo marmornato ploščo in napise borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja pa je dala občinska organizacija ZB NOV Ptuj. Na slovesnost so povabili vseznega poslanca in člana CK ZKJ tov. dr. Jožeta Potrča in predsednika občinskega ljudskega odbora tov. Janka Vogrinca.

Tudi na prejšnji manjši plošči, ki je bila vridana na zadržnem domu v Rogoznici in jo je odkril ob občinskem prazniku občine Rogoznica, 8. avgusta 1954, tov. dr. Jože Potrč, je bilo ime heroja Jožeta Lacka na prvem mestu. Njegovemu imenu so sledila imena neustrašnih političnih delavcev in borcev za pravice delovnega človeka Franca Krambergerja, Mihaela Anžela, Jožefa Lacka, Janeza Pukšiča in drugih, doma iz Nove vasi, Zabajka, Kicarja, Pacinja in Rogoznice.

Ker je bila ta plošča močno poškodovana, je bilo potrebno na tem mestu vridati drugo, večjo, z vsemi imeni padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja iz Rogoznice in okolice, kar se je tudi zgodilo po zaslugi občinskega odbora ZB NOV Ptuj in organizacije ZB NOV Rogoznica.

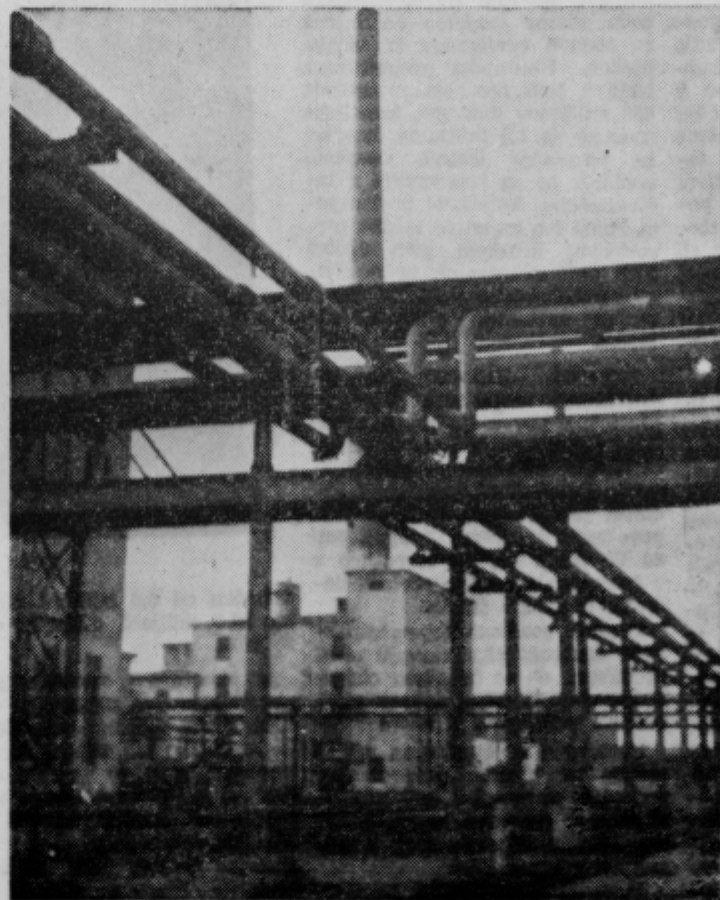
Kot pričakujejo, se bo tudi tega odkritja udeležil tov. dr. Jože Potrč. Odkril bo ploščo v spomin tovarišem, ki so v borbi za svobodo in socializem žrtvovali svoja življenja in zasluzijo,

da ohranimo njihova imena na spomenikih in ploščah, spomin na njih pa naj ohranijo še pozni rodovi naše domovine in naj bodo pokojni tudi njim zgled neustrašenega socialističnega patriotizma.

(Nadaljevanje sledi)

Tovarna glinice in aluminija BORIS KIDRIČ KIDRIČEVO

ČESTITA SVOJIM SODELAVCEM
OB PRAZNIKU REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU
— IN SPOROČA,
DA SPREJEMA NAROČILA ZA LETO 1959.
PROIZVAJAMO SUROVI ALUMINIJ
V VALJARNIŠKIH FORMATIH IN INGOTIH,
KALČINIRANO GLINICO (AS₂O₃), KATRAN
IN MEŠANICE FENOLA

Proslave v Ptujju

V petek, 28. novembra, ob 19. uri zvečer bo v Ptujju v Titovem domu SVEČANA PROSLAVA ZA DAN REPUBLIKE. Pripravlja jo občinski odbor SZDL Ptuj.

Na proslavi bo sodelovala godba na piňala DPD »Svoboda« Ptuj, vabilu k sodelovanju pa so se odzvali tudi SOLISTI OPERE SNG MARIBOR. Slavnostni govor bo imel predsednik Občinskega ljudskega odbora Ptuj tov. Janko Vogrinca.

V soboto, 29. novembra, bo ob 10. uri dopoldne PROSLAVA DNEVA REPUBLIKE v Titovem domu z istim spovedom za obvezne predvojaške vzgoje, predšolske otroke in šolarje ter dijakke, vajence in ostalo mladino.

V soboto, 29. novembra, bo ob 10. uri dopoldne ODKRITJE OBNOVLJENE SPOMINSKE PLOŠČE na združnem domu v Rogoznici, ki se je bodo udeležili tudi člani ZB NOV iz Ptujja.

Popoldne ob 18. uri v soboto, 29. novembra, bo imela organizacija SZDL Ptuj-Breg OTVORITEV KULTURNEGA DOMA NA ZADRŽNEM TRGU in proslavo za dan republike v novi prostorni dvorani. Po slovesnosti bo v dvorani prosta zabava s plesom in srečolovom.

OB DNEVU REPUBLIKE —
29. NOVEMBRU — VAM
POSILJAMO TOVARISKE
POZDRAVE

UPRAVA IN UREDNIŠTVO
»PTUJSKEGA TEDNIKA«
PTUJ

DIJAKI IN PROFESORJI
PTUJSKE GIMNAZIJE PO-
ŠILJAMO VSEM DIJAKOM
IN DELOVNIM LJUDEM
ŠIROM PO DOMOVINI ZA
PRAZNIK REPUBLIKE TO-
VARIŠKE POZDRAVE

4 leta TGA Kidričevo

Za 4. obletnico obratovanja Tovarne glinice in aluminija v Kidričevem je bila v petek, 21. novembra t. l. dopolne slavnostna seja delavskega sveta. Poleg članov delavskega sveta in predstavnikov množičnih organizacij in društev ter članov zbora proizvajalcev občine Ptuj so se te seje udeležili kot gostje tudi predstavniki Okrajnega ljudskega odbora Maribor tov. Jože Tramsšek, predsednik občine Ptuj tov. Janko Vogrinec, sekretar obč. komiteja ZKS Ptuj tov. Ivan Kranjčič in predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Anton Potocnik.

Predsednik delavskega sveta tov. Jože Segula se je v svojem poročilu zahvalil celotnemu kolektivu za vse dosežene uspehe in vložen trud ter ga pozval, naj tudi v bodoče upraviči ime tovarne po pokojnem Borisu Kidriču, da bo tovarna dosegla še večje uspehe na vseh področjih dela in skrbi za naše delovne ljudi.

V poročilih o uspehih tovarne je tovariš Jože Segula med drugim dejal:

»Jasno orientacijo za bodočnost imamo tudi že od zadnjih zasedanj delavskega sveta, ko smo sprejemali perspektivni plan. Napeli bomo vse sile in vpliv vseh organov upravljanja, političnih organizacij, vodstva podjetja in samega kolektiva, da bomo plan tudi izpolnili. Da bomo izboljšali standard našim delavcem, moramo tudi povečati produktivnost. Se bolj kot doslej moramo skrbeti za socialistične odnose v tovarni, za razvoj kadra, za njegovo strokovno usposabljanje itd. Doseči moramo pravičen sistem nagrajevanja po enoti proizvoda, za kar se že dolgo ogrevamo, urediti moramo tarifno politiko in drugo. Približujemo se rekonstrukciji tovarne glinice, za kar so že v teku priprave, pa tudi zgraditi nove elektrolyze. Po rekonstrukciji tovarne glinice bomo delali z večjo kapaciteto. Od 45.000 ton glinice v 1. etapi rekonstrukcije bomo prešli na 95.000 ton. V nadaljnji II. etapi rekonstrukcije bomo dosegli 140.000 ton proizvodnje letno. To bo že po letu 1961. Investicijski stroški rekonstrukcije so preračunani na nad 5,5 milijard dinarjev. Rekonstrukcija komaj 4 leta stare tovarne je potrebna zaradi spremembe procesa proizvodnje in zaradi avtomatizacije tovarne ter potrebnega zmanjšanja stroškov proizvodnje, ki bodo nižji od sedanjih za okrog 30 odst. Tako se bomo v ceni približali evropskim normativom, enako v

produktivnosti in pri stroških proizvodnje. Rekonstrukcija bo mogoča glede na bilateralno tehnično pomoč, pogodba pa je sklenjena s francosko firmo Pechiney, ki bo dala na razpolago kompletno tehnično dokumentacijo. Naši strokovni delavci bodo šli na strokovno prakso k tej firmi. V perspektivnem planu je tudi zgraditev še ene elektrolyze s kapaciteto nad 15.000 ton surovega aluminija. Tako bo dala tovarna v Kidričevem po letu 1961. nad 30.000 ton aluminija. Investicije za novo elektrolyzo bodo znašale nad 4,5 milijarde dinarjev. Zgrajena bo po najnovejših izkušnjah in načrtih firme Pechiney.«

Po svojem poročilu je tov. Jože Segula poudaril, da je do sedanjih kolektiv tovarne glinice in aluminija s svojim delom in uspehi upravičeval ime velikega revolucionarja in borca za zmago socializma Borisa Kidriča in bo tudi v bodoče sledil njegovemu svetlemu zgledu. Ob koncu poročila je odnesla iz seje dvorane tričlanska delegacija venec pod spominsko ploščo Borisa Kidriča v avlo upravnega posloja tovarne.

V kratkem t. j. v soboto, 15. decembra t. l. bo imela Tovarna glinice in aluminija še eno slovesnost in sicer ob spuščanju tovarne anodne mase v poskusno obratovanje.

Za zdravje naših ljudi

Družen plan občine Ptuj je določil naloge in smernice razvoja zdravstvene službe za dobo 1957 do 1961. Družen plan je upošteval v stvari stanje zdravstvene službe do leta 1957. Po druženem planu pa je treba nadalje od 1957 do 1961 ustvariti načrtno vso zdravstveno službo in povečati zmogljivost zdravstvenih zavodov. Pri tem načrtnem delu je treba jemati v obzir bistvene spremembe strukture prebivalstva s tem, da se bo ta spremenila v korist nekmečkega prebivalstva, število zdravstvenih zavarovancev pa znatno povečalo. Upoštevati je nadalje predvideno splošno zdravstveno zavarovanje kmečkega prebivalstva, ukinitve zasebne zdravstvene prakse in nezadostno stanje preventivne zdravstvene službe in stanje zdravstvenega kadra. Zaradi tega je treba ustvariti tako omrežje zdravstvene službe, ki bo zadoščalo predvidenim potrebam glede na zdravstveno stanje prebivalstva v občini. Pri taki ureditvi omrežja zdravstvenih zavodov je prvenstveno dati poseben poudarek preventivni zdravstveni službi s tem, da se zdravstvene zavode na novo ustanovi tam, kjer so najnujnejše potrebe po zdravstveni zaščiti. Obenem je izpolniti preventivno službo tudi v že obstoječih preventivnih in ambulantnih zavodih in drugih strokovnih enotah. Prav tako je nujno ustanoviti obratne ambulante pri gospodarskih organizacijah z nad 500 zaposlenimi ter usposobiti že obstoječe ambulante, da bodo izboljšale svoje storitve. Ustanavljanje novih zdravstvenih zavodov in izpo-

polnitev že obstoječih mora biti tako urejeno, da bodo zdravstveni zavodi na območju občine povezani v eno funkcionalno enoto.

NOVE ZDRAVSTVENE POSTAJE

Da bo to uresničeno, bo v planiranem razdobju potrebo ustanoviti zdravstvene postaje v Podlehniku, Juršincih, Trnovski vasi, Lešju in Gorišnici. Za izvedbo te naloge bo potrebno adaptirati zgradbe v Podlehniku, Juršincih in Gorišnici, v Trnovski vasi in v Lešju pa zgraditi nova poslopja.

Zdravstveni dom v Ptujju bo preuredil in povečal dejavnost tako, da bo do leta 1961 urejene poleg splošnih ambulant tudi specializirane ambulante. Obstoječa zdravstvena domova Ptuj in Kidričevo bosta hkrati povečala in izboljšala zdravstveno in tehnično raven svojih storitev z modernimi instrumenti in specializiranim zdravstvenim kadrom.

Preventivno zdravstveno službo bo potrebno izpolniti in organizirati. V ta namen bodo ustanovljene posvetovalnice v Grajeni, Desterniku, Vitomarcih, Juršincih, Trnovski vasi, Vidmu, Lešju, Leskovcu, Selah, Gorišnici in Majšperku. Prav tako bo potrebno izpolniti babiško službo in namestiti zadostno število babic, predvsem v Slovenskih goricah in Halozah ter preko njih organizirati zdravstveno in preventivno službo.

Za izvršitev gornjih nalog bodo znašala skupna investicijska sredstva za zdravstveno omrežje občine Ptuj 153.000.000 dinarjev.

Ko vidimo z navedenimi naloge in smernice zdravstvene službe po druženem planu, ugotovimo že danes, da se plan že v letošnjem letu vsestransko uresničuje. V zdravstvenem domu v Ptujju že poslujejo danes 4 splošne ambulante in 6 specialističnih ambulant, to so ginekološka, pediatrična, okulistična, ontološka, internistična in nevrološka in v najkrajšem času tudi že

Kolesarji so nagradili cestarja

Na svojevratno zamisel so prišli delavci iz Kidričeva, ki se dnevno vozijo s kolesi na delo iz Leskovca in nazaj domov. Spotoma vidijo cestarja tov. Jožeta Poslančiča, ki je v službi pri Upravi za ceste OLO Maribor, Cestno nadzornišvo Ptuj, starega 45 let, ki pridno skrbi za pravilno posipanje ceste in za odtekanje vode, zasipava razkopanine na cesti in skratka, vzorno skrbi za svoj sektor ter je izredno vreden v službi. Dogovorili so se, da ga bodo za dan Republike nagradili iz lastnih sredstev. In res, ob zadnji plači so zbrali 2000 din in dali presenečenemu cestarju tov. Poslančiču nepričakovano denarno nagrado za nadaljnjo vzpodbudo tudi s strani koristnikov ceste, ki najbolj občutijo, če je cestišče v redu ali ne.

To je gotovo edinstven primer v Sloveniji, da bi delavci — kolesarji opazili marljivo delo cestarja in ga tudi nagradili s primerno nagrado. Pravijo, da bodo tako nagradili tudi drugega cestarja vzdolž njihove poti v službo, če se bo tako izkazal kot tov. Poslančič.

Zelo so bili presenečeni takega načina pozornosti napram svojemu uslužbencu na Cestnem nadzornišvu v Ptujju, kjer poznajo tov. Poslančiča kot marljivo in vestnega cestarja in so z njim vred ponosni, da uživa tudi med koristniki ceste tako spoštovanje in ugled. P. E.

Predsednik Tito govoril nam in svetu

Nadaljevanje s 1. strani

Zato nas tako stališče do nas s te strani tudi čudi. Govorijo, da je treba iti v blok, da bi se tako okreplila fronta socializma in da bi se preprečila vojna. Po drugi strani pa napadajo tako državo, kot je Jugoslavija, ki je ne samo v svoji daljni zgodovini, temveč tudi v najnovejši, v zadnji vojni pokazala, da je močan činitelj v boju proti reakcionarjem, proti mračnim silam, proti fašizmu, in ki je dala ogromne žrtve ter je vedno pripravljena, če bi bilo treba, tudi na nove žrtve za svojo neodvisnost in za ohranitev miru. Zakaj mora biti prav tako država objekt napadov, s strani socialističnih držav? Kaže, da jim ni do take Jugoslavije kakršna je, njim je do Jugoslavije, ki bi bila slep in poslušen instrument v njihovi notranji in zunanji politiki.

Kar zadeva naše stike z zahodnimi deželami, so z vsemi bolj ali manj dobri. Drži, da na Zahodu še zmerom širijo propagando proti nam, toda to ni nič čudnega, če pomislimo, da imajo tam drugačen sistem, kapitalističen sistem, mi pa smo socialistična država. Tam pa si ne delajo nobenih utvar o tem, da bomo mi splavali v njihove vode. Tisti ljudje v zahodnih deželah, ki nas nimajo radi in ki v propagandi kar naprej napadajo nas in našo deželo, počenajo to zato, ker mislijo, da bodo tako oslabil ne samo nas, marveč tudi socialistične sile naploh. In vendar ne glede na to, vzlic temu, da imajo nekatere zahodne dežele naše emigrante, da jim plačujejo za propagando, ki jo širijo proti nam, itd. Imamo dobre stike s temi deželami, ker imamo z njimi tudi nekatere skupne koristi.

V tem, kar pomeni za nas skupno korist, mi z njimi tudi sodelujemo. Toda mi sodelujemo na pr. s Sovjetsko zvezo, oziroma se strinjamo z njo v raznih vprašanjih mnogo bolj kakor z Zahodom. V nekaterih stvareh pa se strinjamo z Zahodom. In vendar Zahod meni, da zato, ker se strinjamo tudi s Sovjetsko zvezo, ni treba zdaj potisniti od sebe Jugoslavijo ob stran in postaviti proti naši deželi sovražno fronto. Na Zahodu nekako bolj

realno gledajo na to. Mi pa menimo, da je treba sodelovati in mi sodelujemo s Francijo, z Britanijo in z Ameriko, z vsemi temi deželami sploh. Reči moram, da uživa Jugoslavija zaradi takšne svoje politike, zaradi politike koeksistence in sodelovanja med raznimi deželami velik ugled med narodi teh dežel na Zahodu. Če pa uživa naša dežela pri teh narodih tako velik ugled, tedaj se morajo tako usmeriti tudi voditelji teh dežel.

O delu civilne zaštite v Ptujju

Civilna zaštita je ena izmed dolžnosti državljanov, ki jo imajo v zvezi z narodno obrambo. Današnji pojem civilne zaštite je širši in ne obsega samo ukrepov, s katerimi se preprečuje ali omejuje človeške žrtve in materialna škoda letalskih napadov in drugih sovražnih akcij. Njena naloga v mirni dobi je prav tako važna, ker mora biti organizator in strokovni usmerjevalec ter svetovalec pri obrambi prebivalstva pred naravnimi nesrečami in nezgodami, katere povzročajo delovno udeleževanje ljudi. Skoda, ki jo povzročajo nesreče ali ki grozi zaradi nesreč, lahko z organiziranimi preventivnimi in drugimi ukrepi preprečimo ali bistveno zmanjšamo. Tako delo pa ima uspeh le s smotrno organizacijo in pravilno uporabo tehničnih sredstev, kar je vse združeno v civilni zaščiti. Organizacija civilne zaštite je naslednica protiletalske zaštite, ki je bila ustanovljena z uredbo o protiletalski zaščiti leta 1948. Letos praznuje torej desetletnico svojega obstoja.

Da ta jubilej dostojno praznuje, pripravlja za dne 20. decembra proslavo, ki se bo vršila v ptujskem gledališču. Proslava ima namen prikazati dosežanje delo, pomen in naloge civilne zaštite ter najzaslužnejšim članom, ki v civilni zaščiti sodelujejo od začetka, dati priznanje. Pred proslavo bo v dneh 18. do 20. decembra v sejni dvorani magistrata razstava raznega orodja in pripomočkov, kakor tudi slike iz dela civilne zaštite.

Podobne proslave bodo tudi po ostalih krajevnih in industrijskih enotah. L. V.

SEJA PREDSEDSTVA SZDL SLOVENIJE

Predsedstvo SZDL Slovenije je na svoji seji 20. novembra razpravljalo o nekaterih organizacijsko-političnih problemih organizacij in vodstev SZDL in ugotovilo, da zahtevajo letne konference osnovnih organizacij, volitve v zadružen svete, združevanje nekaterih občin in še druge politične akcije, ki so v teku, zlasti pa dejstvo, da je prihodnje leto kongresno leto SZDL, smotrno usmerjanje in akcijsko usposabljanje organizacij SZDL.

Jovi

Rimski most v Ptujju

Ko raste novi most čez Dravo in se ob pogledu nanj spomnimo prejšnjih dravskih mostov v Ptujju ter se sprašujemo po njihovi usodi, se pa spomnimo tudi prvega znanega mostu, tistega iz prvih stoletij našega štetja.

Kakor vemo že iz šole, je bil Ptuj pred nekoliko dvatisoč leti veliko mesto in važno upravno središče v okviru velike rimske države. Za svoj pomen se je moralo to mesto v nemajhni meri zahvaliti ugodni legi. Zraslo je namreč in se razvilo ob prehodu čez Dravo in ta prehod je dajal mestu svoj pečat v skoro petih stoletjih obstoja rimske države in še dalje. Skozi Ptuj je namreč tekla cesta, ki je vezala središče države — Italijo z obmejnimi pokrajini in samo mejo ob Donavi. Ta cesta je tekla na področju mesta takole: V mesto je prišla, kjer prihaja današnja cesta iz Pragerskega, in tekla nato naprej proti Dravi nekoliko severneje od nje. Na levem bregu Drave pa je nadaljevala svoj tek po današnji Prešernovi cesti. Potek te ceste je natanko ugotovljen po njenih sledovih, ostalih v zemlji. V zemlji so nam bili ohranjeni pa tudi sledovi mostu, ki je popeljal to cesto z enega na drugi breg Drave in te je v marec leta 1915 odkrila lopata arheologa. Na desnem bregu Drave, prav nasproti vojašnice nekako 600 m severneje od starega lesenega mostu, so iz mrtvéga dravskega rokava dvignili velike kvadre obklesanega kamna, kose napisane vklesanega v kamen, in zoglelele hrastove hlode. Vse to gradivo je bilo od starega rimskega mostu, kar nam posebej zgovorno pri-

ča še napis. Ta obsega del cesarskega naslova, črke pod njim pa se morejo dopolniti. V celoti nam ta napis govori o tem, da je dal eden rimskih cesarjev iz začetka II. stol. n. št. most popraviti ali obnoviti. Most pa je bil brez dvoma zgrajen v času, ko je nastalo tudi mesto, to je v prvih letih našega štetja. Most je bil prvotno verjetno lesen, pozneje pa je bil iz rezanega kamna. Obklesani kvadri in hrastovi hlodi nam to dokazujejo.

Gradivo mostu je bilo najdeno med današnjim desnim bregom Drave in mlinom ob Studenčnici. To je verjetno ob enem tudi celotna dolžina mostu in mesto dravske struge pred dva tisoč leti. Drava je tokom stoletij namreč večkrat spremenila svoj tek in tako ga je po razpadu rimskega mostu prenesla bliže današnjemu mestu, kar nam pričajo tudi najdbe rimskih kipov pod stenami muzeja v strugi.

Ko je po desetletjih hiranja umrlo staro rimsko mesto Ptuj, je razpadel tudi most, ki so ga zgradili tedanji prebivalci. Novi most srednjeveškega Ptujja je zrasel drugje, kakor je pač premaknila Drava svojo strugo. Ostanki rimskega mostu, ki so prišli ob izkopavanjih na dan, so shranjeni v Mestnem muzeju in nam pričajo o podobi našega mesta v davni preteklosti.

I. Mikl

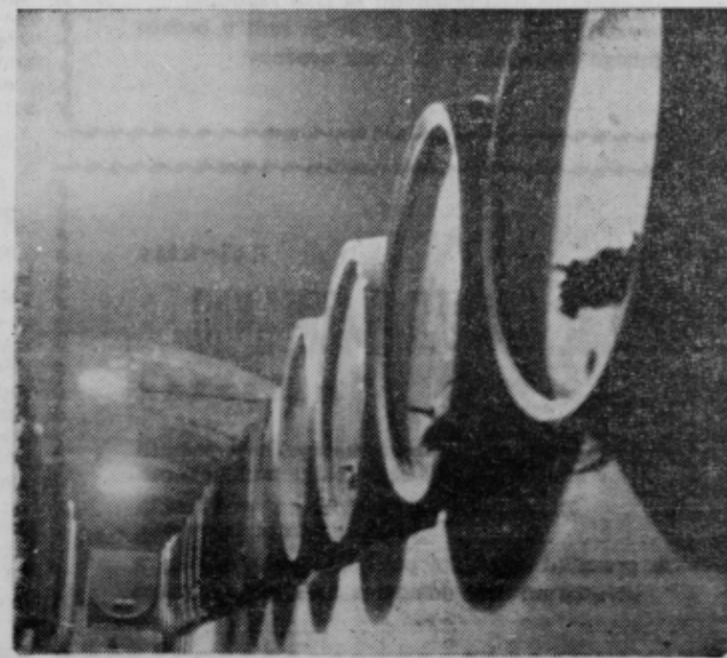
KOLEKTIV Zadružnega trgovskega podjetja

„Slovenske gorice“

PTUJ, Trstenjakova ulica

z gostiščema »RESTAVRACIJA NA GRADU«
in »PRI KOROSCU«, oskrbuje domača in inozemska gostišča s prvovrstnimi haloškimi in ljutomerskimi vini in skrbi za prijetno razpoloženje gostov v svojih gostiščih.

Ob dnevu republike pošiljamo vsem delovnim kolektivom tovariške pozdrave in jim želimo tudi v bodoče mnogo uspehov

Družbena prehrana je predvsem gospodarski problem

VEČ KMETIJSKIH PRIDELKOV, VEČ INDUSTRIJSKIH PROIZVODOV — BOLJŠE ŽIVLJENJE — VSAK SVOJ DELEŽ V SKUPNIH NAPORIH — CENEJŠA HRANA — PRIHRANKI ZA OSTALE POTREBE — RAZBREMENJENA GOSPODINJA — NOVE OBLIKE DRUŽBENE PREHRANE — PREHRANA VEČJIH MEST — BOLJŠA HRANA — POVEČANA STORILNOST — NEKAJ IZ SKUPNEGA ŽEPA, NEKAJ IZ NAŠEGA LASTNEGA

Višji življenjski standard je postal ena izmed ključnih nalog gospodarstva. Višji standard pomenja tudi boljše življenjske pogoje družine, toda za dosego tega so potrebna ustrezna sredstva.

Tu se nahaja vse v medsebojni odvisnosti. Če sta večja industrijska, zlasti pa kmetijska proizvodnja ter produktivnost dela temelj za rast in razvoj višjega življenjskega standarda ter boljših življenjskih in delovnih pogojev množic, potem so obratno tudi višji standard in boljši delovni in življenjski pogoji množic prav tako potrebni za nadaljnje naraščanje proizvodnje in delovne storilnosti.

VII. kongres ZKJ je izredno pomemben tudi zaradi tega, ker je v programu ZKJ jasno in odločno stiliziral te težnje delovnih množic Jugoslavije v obliki ključnih nalog in smotrov naše socialistične družbe. Uresničevanju teh nalog so poklicni vsi, kakor družbene organizacije tako tudi hišni, potrošniški, delavski, zadružni, in drugi sveti ter organi ljudske oblasti, saj so vsi naštet v bistvu instrumenti istih družavljenov in istih njihovih teženj po ustvarjanju višjega življenjskega standarda.

Stanovanjska skupnost — predvsem organizator boljše in cenejše potrošnje

Naloga komune kot združenja proizvajalcev in potrošnikov je, da v tej smeri planira in usmerja proizvodnjo in potrošnjo. Delavski in zadružni sveti naj kot združenja proizvajalcev stopnjuje svoje napore v smeri nenehnega naraščanja proizvodnje in delovne storilnosti. Hišni in potrošniški sveti, zlasti pa novoformirane stanovanjske skupnosti, pa naj kot združenja prebivalcev-potrošnikov nekoga določenega stanovanjskega področja usmerjajo svojo borbo predvsem za zagotovitev boljše, cenejše in uspešnejše preskrbe in potrošnje. Vsak posameznik se lahko tako v svojem poklicnem in izvenpoklicnem udejstvovanju pravilno vključuje v skupne napore za izvršitev naših ključnih nalog, saj ni nikogar, ki ne bi želel boljših življenjskih in delovnih pogojev, ki ne bi kjerkoli prispeval svoj delež k učinkovitejšemu uresničevanju višjega standarda.

Zlasti je pomembno dejstvo, da dobivajo s to zavestno in jasno usmeritvijo stanovanjske skupnosti (pa tudi hišni sveti) mnogo boljše, širše in bogatejše vsebino udejstvovanja. Kot organizatorji boljše in cenejše preskrbe in potrošnje prebivalstva določenega stanovanjskega področja naj nudijo delovnemu človeku in njegovi družini večje, boljše in cenejše usluge na vseh področjih, kajti tako se bo po-

večala realna vrednost delavčeve plače in s tem tudi njegov življenjski standard, delovna sposobnost in storilnost.

Pomen in vloga podružbljenega tehničnega gospodinjstva

Kot samoupravni organi potrošnikov streme stanovanjske skupnosti predvsem za razbremenitvijo delavčeve družine, konkretno

Sodobno urejena kuhinja Zavoda za napredek gospodinjstva v Mariboru

zlasti za razbremenitvijo zaposlene žene in matere.

Bežen pogled na zgodovinski razvoj družine nam jasno priča, da družine niso več — kakor nekdaj — zaključene proizvodne in potrošne enote. Industrija prevzema vedno več raznih proizvodnih del, ki so jih opravljali prej člani družine v domačem krogu. Tako so domača usnjarska, čevljarjska, tekstilna, oblačilna in druge obrti že skoraj popolnoma izumrle zaradi lažjega, hitrejšega in cenejšega industrijskega načina proizvodnje vseh teh izdelkov. Posamezni člani družine se sedaj vključujejo v proizvodnjo izven družine, a družine postajajo vedno bolj le — potrošne enote.

Razvoj s tem še ni končan. Tudi določene gospodinjske dejavnosti, ki zaposleno mater in ženo danes doma še močno obremenjujejo z raznimi opravili individualnega gospodinjstva, se prav tako vedno bolj prenašajo na večja skupna področja, kajti podružbljena tehnična baza gospodinjstva lahko opravlja take dejavnosti mnogo hitreje, bolje in — ceneje. Razen tega podružbljeno gospodinjstvo razbremeni ženo kot edinega človeka, ki je moral doslej skrbeti za družinsko gospodinjstvo ter jo kot enakovrednega člana družbe vključuje uspešneje v krog proizvodnje.

Program ZKJ jasno govori, naj se v okviru stanovanjske skupnosti in tudi v okviru komune zavestno podružbi tehnično gospodinjstvo.

Zemu je predvsem namenjena družbena prehrana?

Da ne bo zmotnega mnenja. Uvajanje družbene prehrane ne pomenja kakršnega koli prisilnega opuščanja privatnih gospodinjstev. Ne! Vsaki družini je prepusteno, da se glede na svoje družinske, stanovanjske in druge razmere ter pogoje, zlasti pa glede na finančno kalkulacijo, sama

in drugi ustrezni obroki dnevne prehrane vsekakor ugodno vplivajo na telesno in duševno razpoloženje otroka v šoli kakor tudi delavca ali uslužbenca pri delu. Zmanjšali bi se razmeroma visoki odstotki obojenj. Zaradi večje duševne zbranosti in vedrega razpoloženja bi se nedvomno zmanjšalo tudi število obratnih nezdov, obratno pa bi bili delovna storilnost in kvaliteta izdelkov večji, a vse to bi zopet pozitivno vplivalo na nadaljnje dviganje standarda.

Kako, kje in s čim začeti?

O prednostih takega obrata družbene prehrane smo si vsi edini, toda problem je: kako, kje in s čim začeti, kje dobiti potrebna sredstva za realizacijo take vsestranske koristne in potrebne zamisli? Brez potrebnih materialnih osnov za realizacijo bi ostale še tako krasne zamisli — želje.

Od 8 raznih virov pridobivanja potrebnih finančnih sredstev za stanovanjske skupnosti, so za družbeno prehrano, ki je v bistvu obrat stanovanjskih skupnosti, vsekakor najpomembnejši: prispevki gospodarskih organizacij, saj delavski sveti samostojno razpolagajo z določenimi sredstvi. Prav tako je pomemben vir tudi samostojni prispevek državljanov in potrošniki bodo — o tem ni nobenega dvoma — prav radi prispevali in plačevali usluge družbene prehrane, če bodo te boljše od dosedanjih ter tudi — cenejše.

Pri realizaciji teh pobud stanovanjskih skupnosti je važna tudi pomoč občinskega gospodarskega sveta, delavskih svetov ter direktorjev podjetij.

POSVETOVANJE KMETIJCEV

Najvažnejša naloga združenih KG: smotno izkoriščanje kmetijskih površin * Radlje — hmeljarsko središče v Dravski dolini

V sredo je bilo na OLO v Mariboru posvetovanje kmetijskih strokovnjakov in direktorjev KG mariborskega okraja. Posvetovanje je vodil predsednik Združenja KG za severovzhodno Slovenijo Stane Škof, udeležili pa so se ga tudi predsednik GZZ Slovenije Jože Ingolič, predsednik OLO Maribor Jože Tramšek in predsednik OZZ Jože Gloabčnik.

Na včerajšnjem posvetovanju so v glavnem razpravljali o investicijah in o smereh proizvodnje na zadružnih KG v Radvanju, Kidričevem, Osojniku, Zrkovcih, Lepem dolu in Lenartu. Na omenjenih kmetijskih gospodarstvih bo treba v prvi vrsti pripraviti načrte za smotno izkoriščanje obstoječih kmetijskih, posebej še njivskih površin, tako da bodo lahko usmerljivi kmetijsko proizvodnjo. Tako bodo na posameznih gospodarstvih usmerili kmetijsko proizvodnjo na živinorejo, travništvo, prašičjerejo, žitarice, vrtinarstvo in ostale njivske kulture.

Hitreje, več in boljše

(Nadaljevanje s 3. strani)
Iz tega sledi, da računa občinski perspektivni družbeni plan s povečanjem delovne produktivnosti, ki bo znašala najmanj 8 odst. povprečno letno. Na tej osnovi bo mogoče uresničiti tudi cilje, ki jih postavlja perspektivni družbeni plan glede povečanja osebne porabe prebivalstva za 7 odst. letno.

Družbeni plan gospodarskega razvoja občine Ptuj za razdobje 1957 do 1961 bo v najkrajšem času objavljen v Uradnem vestniku okraja Maribor tako, da bo na razpolago vsem gospodarskim in družbenim organizacijam ter posameznikom, ki naj s praktičnim delom in preko izvajanja svojih pravic pripomorejo k izpolnjevanju nalog, ki jih postavlja občinski perspektivni družbeni plan. Izvajanje svojih pravic, predvsem pri trošenju in delitvi sredstev, bo treba usmerjati k nenehnemu jačanju materialne osnove družbene upravljanja, razvijanja iniciative zaposlenega prebivalstva in večanju odgovornosti v razpolaganju s sredstvi. Taka dejavnost bo učinkovito vplivala na jačanje in razvoj socialističnih odnosov in s tem na hitrejši razvoj proizvodnih sil, kot negiben predpogoj za uspešno izvajanje perspektivnega plana.

Pomoč: beseda in dejanje

Med štirinajstimi novimi predsedniki svetov Občinskega ljudskega odbora Ptuj, smo si najprej izbrali predsednika sveta za socialno varstvo za razgovor o dosedanjih najbolj perečih problemih tega področja v občini in o perspektivah njihovega reševanja v prihodnjih letih.

Predsednica tega sveta tov. Milica Vučkova nam je odgovorila, da je ob bežnem pregledu stanja socialnega varstva v občini v minulih 13 letih po osvoboditvi prišla do zaključka, da bo imel sedanji svet prav toliko dela kot doslej vsi organi, ki so delali na tem področju. Razprave o pomoči potrebnih so vedno povezane z razpravami o razpoložljivih sredstvih socialnega varstva. Zanj ni nikdar dovolj sredstev, čeprav grede v te namene stotine milijonov. Skrb za stare in onemogle, za partizanske otroke brez staršev, za zanemarene otroke brezbriznih staršev, za otroke pijancev, ločencev, za otroke pri rejnkih itd. je neizbrpna. Poleg njih je treba še skrbeti za otroke, ki študirajo, ki se učijo raznih poklicev, na otroke, ki potrebujejo obroke hrane v šoli, na tbc bolne, na otroke v raznih domovih. Skratka je treba reči, da se za obe roki socialnega varstva krepko primejo in držijo vsi, ki jim je družbena skrb in pomoč edina močna pomoč in opora. Letno je potrebnih za najnujnejše primere nad 25 milijonov dinarjev občinskih sredstev, ki se izrjavajo na več kot 15 načinov.

To področje bo tudi v bodoče ostalo polno problemov, saj nam jih vsakodnevno nakazujejo sami občani, družbene organizacije in društva, organi oblasti, šole, vrtci, torej vsi, ki vedo, da obstaja naš svet in da se loteva vseh vprašanj s svojega področja z namenom pomagati, kjer je pomoč naše skupnosti edina in nujna. Tov. Vučkova je dalje dejala, da ne zadošča, da vsi samo kažejo na obstoječe socialno-varstvene probleme in jih prepuščajo svetu v reševanje, edino razsojanje in odločanje, pa tudi ukrepanje, ko je to prav

tako skrb vseh družtev in organizacij. Kdor probleme odkrije, pozna njihov izvor, njihove vzroke in posledice, ta tudi najlažje najde najpraviše obliko pomoči. To ni vedno samo denar. Včasih zaleže tudi dobra beseda, da se marsikje izboljša skrb za starega in onemoglega, za otroka, šolarja, vajuca, sirota itd. Mnogokje moralna pomoč veliko več zaleže kot denarna. Kjer sta potrebni obe, je pač potrebno z obema pomagati.

Po mnenju tov. Vučkove so v občinskem svetu za socialno varstvo osebnosti, ki so tekom minulih 13 let dobro spoznale ves teren in vse probleme in je prepričana, da bo ob njihovem sodelovanju in opori ter pomoči vse naše javnosti v bodoče ob razpoložljivih sredstvih rešiti najnujnejše probleme in se spriti lotevati primerov, ki jim je treba tako ali drugače priti naproti in jim najti izhod iz stiske, kjer si ljudje sami ne vedo in ne morejo pomagati.

V. J.

Jabolka s pomarančnim okusom

Švedski biologi so z vrsto poskusov uspeli vzgojiti jabolka z okusom pomaranče in hruške z okusom jabolka. Sadovi njihovih prizadevanj so tako čudoviti, da napovedujejo pravo sadjarsko revolucijo — v nekaj letih, ko bodo njihova drevesa primerno zrasla.

Seveda je najbolj preprosto nasaditi pomarančna drevesa in počakati na sadove, če želimo delovati pomaranče. Toda te uspevajo samo v toplem podnebnju, jabolane pa rasto v zmernem podnebnju in razmeroma visoko proti severu. Krizanec med jabolano in pomarančevcem bi imel tudi še mnogo drugih prednosti: jabolko je mogoče mnogo lažje in ceneje predelati v marmelade in sadne sokove, da se tudi laže in udobneje jesti kakor pomaranča.

Hruška z okusom jabolka pa pravzaprav nima pravega jabolčnega okusa, ampak je nov sadež z novim okusom; če bo šlo po sreči, bo nemare novi sad v prihodnjih letih obogatil sadni trg.

hmeljarsko središče v Dravski dolini. Pričakujejo, da bodo v Radljah do leta 1961 zasadili s hmeljem okoli 40 ha površin. Obnova hmeljišč bodo pospešili tudi v Mežiški dolini, medtem ko bodo ostala KG obnovila vse površine, ki jih imajo v programu.

zi- (Po »Večer«)

Pomembnost 30 minut

Kratko je razdobje ene ure in vendar, kaj se v tem času vse dogodi! Zemlja se pomakne okoli sonca za 1776 km. Na nje površje se vsuje 400.000 zvezdnih utrinkov in meteorjev. Sputniki in Explorerji si jo v tem času temeljito ogledajo. Na njej zdijva povprečno 1800 neviht. Umre 4600, rodi pa se 5400 ljudi. V eni uri odhitijo po zemeljski površini 1141 milijonov pošiljk z znamkami v vrednosti ene milijarde dinarjev ter odbrzi 114.000 brzojavk. Človeško srce udari v 60 minutah povprečno pet tisočkrat.

Tudi vi..

lahko prejmete LEPO ZAPESTNO URO v zameno za zlatnik ali BOGATO KOLEKCIJO proizvodov ZLATOROG v zameno za srebrnik, ki ga najdete v prašku RIO

Najden zlatnik ali srebrnik pošljite na naslov „ZLATOROG“ Maribor Priložite Vaš naslov

Zato v vsako hišo RIO ki je čudovit za pranje perila

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR ORMOŽ
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB NOV

na čelu vseh ostalih družtev in organizacij pošiljajo vsemu delovnemu ljudstvu v občini in širom po naši domovini za Dan republike tovariške pozdrave in jim želijo tudi v bodoče mnogo napredka in delovnih uspehov

Kolektiv

TOVARNE VOLNENIH IZDELKOV

MAJŠPERK

Ob nastopajoči zimi se boste najugodnejše počutili v oblekah in plaščih iz blaga naše tovarne.

Blago naše znamke dobite v vseh večjih manufakturnih trgovinah.

Ob prazniku republike pošiljamo vsem delovnim kolektivom naše domovine tovariške pozdrave.

Veliko zanimanje za družbeno prehrano

Da bi ugotovili stvarne potrebe po obstoju takega obrata kakor tudi njegovo začetno in poznejšo kapaciteto, inicatorji uporabljajo sistem anketiranja. Obiščejo večje gospodarske organizacije na določenem področju. Zanimajo se za število zaposlenih ter za način in kakovost njihove prehrane. Hkrati prikažejo vlogo, koristi in prednosti družbenega načina prehrane ter pomen vpliv pravilne, kalorično in vitaminsko ustrezne tople hrane na kvešteto in storilnost dela.

Nikogar ni težko prepričati, da bi izdaten zajtrk pred delom, topla malica sredi delovnega časa

KULTURA in PROSVETA

Vloga in delo ljudskega knjižničarja

Ob knjižni akciji v ptujski občini

Razlika med znanstveno in ljudsko knjižnico

Ze iz doslej navedenega se jasno vidi, da knjižničarjev posel ni tako lahek, da ne obstaja samo v ljubosumnem varovanju knjig. Razmerje knjižničarja do knjig se primerja družinskemu odnosu, vendar to ni ljubezen matere, ki je najsrečnejša, kadar ima svoje ljube zbrane okrog sebe. To je čustvo očeta, ki hoče, da opravljajo njegovi sinovi svoje delo, pa četud, se zato razkrope. Ta prispodoba nam kaže, da je knjižničar tem bolj zadovoljen, čim več knjig kroži med bralci. Drugače je to v znanstveni, študijski knjižnici, ki ima tudi arhivski značaj in mora čuvati knjige za bodoča pokolenja. V znanstveni knjižnici se knjige ne smejo razbiti, zlasti ne originalni prvotiski naših pisateljev, ki postajajo že redkost. Dasi mora tudi ljudski knjižničar negovati zaupane mu knjige, vendar kaže, da je za razbite knjige, da knjižnica uspešno opravi svojo nalogo.

Skrb za širjenje dobre knjige

Odveč bi bilo poudarjati pomen, ki ga ima ljudska knjižnica za socialistično družbo. Dolžnost nas vseh je, da priporočamo obisk knjižnic in čitalnic. Del propagande opravi lahko knjižničar sam, najlaže v živem stiku s čitateljem. Dober knjižničar bo znal vzbuditi zanimanje za knjigo, ki je primerna bralčevi starosti, njegovemu poklicu in izobrazbi.

Knjižna agitacija

Bralce začeta, ki berejo brez reda, mora knjižničar nepriljubeno navajati k sistematičnemu branju. Med sredstva za širjenje zanimanja za knjige sodijo tudi bralni krožki, kjer se čitajo razna zanimiva dela ali pa smo odlomki. Širšemu krogu ljudi služijo bralni večeri, kjer se tudi berejo odbrani odstavki in pojasnjuje pisateljevo delo. Dobra zamisel je organizacija bralnih večerov na vasi. Razna opravila na vasi, kot n. pr. ličkanje koruze, luščenje bučnic, preja in podobno, se izkoristi za čitanje koristne knjige. Širšega pomena so knjižni večeri, ki imajo že značaj prireditve, kot n. pr. Cankarjev večer in podobno. Nazorno lahko vzbudi knjižničar pozornost za posamezne pisatelje in njihova dela s pomočjo plakata, albumov, izložbenega okna, knjižne razstave in podobno.

Razni tipi bralcev

Pri svojem poslovanju ima knjižničar opravka s ljudmi najrazličnejših navad, značajev in knjižnih okusov. V znanstveno knjižnico prihajajo navadno smotni bralci, ki vedo, kaj hočejo. V ljudski knjižnici pa imamo opraviti le malokdaj s smotnim bralcem. Največ primerov je takih, ko je bralec brez vsake ori-

entacije in se povsem prepušča vodstvu knjižničarja. Zato mora biti knjižničar precej podkovan tudi v vzgojstvu in duševstvu, saj je njegova najvažnejša naloga, da s knjigo vzgaja bralce. Zaradi tega ima knjižničarstvo v sodobni družbi vedno večji vzgojni vpliv, ki ga ne moremo omalovaževati. Psihologi-strokovnjaki pišejo v zadnjem času precej o psihologiji knjižničarja, n. pr. dr. Leon Zlebnik: »Nekaj psiholoških vprašanj v zvezi s knjižničarstvom«, Soc. misel, 1955.

Odnos med knjižničarjem in bralcem

V knjižnici gre predvsem za zaupanje bralca v knjižničarja, za njuno medsebojno sodelovanje in razumevanje. V nasprotnem primeru pa nimamo med njima pravega duhovnega stika, vse je nekam suhoparno in uradniško. Knjižničar je v tem primeru le mehanski iskalec knjig. Knjižničar mora videti v bralcu predvsem človeka, ki prihaja v knjižnico po duhovno hrano. Večina bralcev pomeni knjižnica

hram resnice in lepote, često pa tudi vir tolažbe, razvedrila, modrosti in podobno.

Če vidi knjižničar, da je bralec v knjižnih zadevah neizkušen, mu mora kot strokovnjak pravilno svetovati in ne sme očitno obsojati bralečve nevednosti. Knjižničar mora biti bralcu nevsiljiv kačipot po zakladnici knjižnih dobrin. Važno za knjižničarja pri njegovem vzgojnem delu je razporeditev bralcev v razne skupine po tem, kakšno je razmerje med čitateljem in knjižnico ter knjižničarjem. Nekateri bralci so zelo nedostopni, vase zaprti, navadno jim ni za knjižničarjeve nasvete in si sami poiščejo knjigo. Nasprotno pa so dostopni značajci dovtetni za knjižničarjeve nasvete in brez ovinkov povedo knjižničarju svoje želje.

Knjižničarska veda razlikuje še plahje tipe bralcev, ki so zelo negotovi pri svojem nastopu v knjižnici. To kažejo tudi na zunaj, pri vsem svojem vedenju. Tem nasprotni pa so drzni bralci, ki se zde sebi zelo važni. Imamo še samostojne tipe bralcev, ki ne sprejemajo radi knjižničarje-

vih nasvetov. Knjižničarjevega vodstva pa so potrebni neizkušeni bralci, dočim se izkušeni bralci dobro spoznajo v knjižnem svetu.

Čitatelj in knjiga

Tudi po odnosu do snovi v knjigi delimo bralce v razne skupine. Tako razlikujemo senzacijskega bralca, ki išče snovno in vsebinsko napeto branje. Zanimajo ga pustolovščine, kriminalne povesti, deloma zgodovinski romani z napetim dejanjem. Tak bralec so nekam nervozni in nemirno hlastajo po razburilivi vsebini. Knjižničar mora biti do takih bralcev zelo pozoren, skušal jih bo privedi do boljših zgodovinskih in potopisnih romanov. Zlasti važno je to takrat, kadar gre za šolsko mladino. Zavedati se moramo namreč, da je 90 odstotkov mladine senzacijskih bralcev. Njo je treba dvigati, sicer izgubi smisel za resnejšo literaturo.

Naivni bralec si želi marnega pripovedovanja z mirnimi soobčutji (n. pr. Genghofer, Jurčič, Tavčar in drugi). Tak bralec pravzaprav ne ve, kaj bi radi, v splošnem nimajo pokvarjenega okusa, v nevarnosti pa so, da postanejo senzacijski bralci. Vmesni tip med obema je romantični bralec, ki se izogiblje življenjski resničnosti in sili v sanjski svet. Ugaajo mu biografije, zgodovinski romani, predvsem pa čustvene povesti.

Razen teh treh glavnih skupin razločujemo še zavedne bralce, ki imajo že določene cilje, hočejo si razširiti znanje o svetu in življenju. Izobraženi bralci si izbirajo knjige sami in ne potrebujejo mnogo nasvetov.

(Se nadaljuje)

Naj ostane med nami Aničino stanovanjsko vprašanje

Na sindikalnem občnem zboru ptt delavcev in uslužbencev Ptuj 9. novembra t. l. je v diskusiji predlagala telefonistka Aniča iz Budine št. 56, naj bi tudi novi odbor pomagal članstvu organizacije, ki se bori za stanovanje, pa tudi njej in njeni 4-članski delavski družini, ki živi v težkih stanovanjskih razmerah. Na zboru jo je eden izmed diskutantov potolažil, naj malo potpi, da bo tudi njeno stanovanjsko vprašanje rešeno...

Štirinajst dni pozneje, 23. novembra t. l., zvečer okrog 21. ure še Aničina mati, ona in otroka niso spali. Njenega moža ni bilo doma. Nenadoma je pretreslo hišico. V južno steno prednje sobice, kjer stanuje Anica z možem in očetom in ima v njej tudi opremo, se je zaletel z avtom Vekoslav Lasič iz Dubrovnika na vožnji iz Hamburga proti domu. Na

Stena Aničine sobe je zapazena z deskami in čaka na obnovo. Šestčlanska družina se je stisnila v sobico (3x3) in tam čaka sedaj Anica s svojo družino rešitev stanovanjskega vprašanja. Sindikat je obljubil pomoč in celo ptujski stanovanjski si je ogledal razdejano hišico.

Ko sem obiskal Toplakove in Aničino družino, so ravno obedovali. S krožnikom v roki je sedela Anica v sredini med otrokoma in možem in med drugim rekla: »Zdaj pa bo menda res mogoče stanovanjskim dopovedati, da dolgo tako ne moremo živeti...«

Osebna kronika

ROJSTVA

na matičnem področju Ptuj

ROJSTVA: Marija Kirič, Ormož — Marjana; Štefka Vogrinc, Zetale 64 — Eriko; Štefanija Segovič, Macinec 87 — Marjana; Elizabeta Marin, Podgorci 85 — Jerico; Ana Horvat, Nova vas 5 — Janeza; Erandžka Zorec, Biš 18 — Stanislava; Terezija Leskovar, Stopno 17 — Martina; Julijana Duh, Ljubstava 34 — Franca; Ottilija Lajh, Biš 34 — Branka; Marija Rozmarič, Verže 154 — Viljema; Jožefa Vrščič, Grlici 39 — Konrada; Terezija Zagoršek, Mezgovci 32 — Ido; Vjekoslava Štrafela, Sturmovci 11 — Sonjo; Eva Bohl, Vintarovi 69 — Stanislava; Julijana Peršuh, Mihovce 31 — Franca; Ana Merc, Gorišnica 50 — Bernardo; Marija Kosi, Senežci 4 — Stanislava; Alojzija Zalar, Bebrovnik 4 — Jožefa; Barbara Vinko, Podlehnik 25 — Srečka; Rozalija Kmetec, Gruškovec 141 — Ivanko; Gabriela Ciglar, Hrastovec 49 — Stefanija; Viher Justina, Hovec 32 — Jožefa; Ranfl Marija, Borovci 30 — Marjana; Maroh Marija, Njiverce 4 — Srečka; Sagadin Neža, Trniče 71 — Jožico; Kureš Marija, Zg. Hajdina 86 — Marjano; Štrafela Katarina, Markovci 96 — Majdo; Irgl Alojzija, Vintarovi 20 — Ireno; Drevenšek Veronika, Pobrežje 134 — Mileno; Ozvatič Pavla, Zupetinci 41 — Jerico; Cesar Marija, Zg. Jablane 32 — Zvonka; Kovacič Valerija, Ljutomer — Leona; Malek Marija, Zg. Hajdina 34

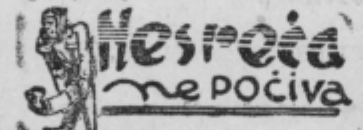
— hčerko; Bezjak Ana, Borovci 24 — Ano.

IPOROKE

IPOROKE: Santl Alojz, Na Pristanu 2, Ptuj, in Ratisnojnik Marija, Ob Grajeni 1, Ptuj; Obrhan Ignac, Budina 30, in Šulek Marija, Brstje 39; Voglar Stanislav, Zg. Leskovec 5, in Bračič Marija, Zg. Leskovec 5. Forstnerič Ludvik, Tržec 34 — Struel Elizabeta, Ptuj.

SMRTI

SMRTI: Lesjak Marija, Rimčeva graba 34, roj. 1922, umrla 22. nov. 1958; Ivančič Kata, Vratno 2, roj. 1912, umrla 20. nov. 1958; Pulko Katarina, Strajna 60, roj. 1900, umrla 19. nov. 1958; Junger Anton, Ptuj, roj. 1884, umrl 19. nov. 1958; Ljubec Jakob, Ptuj, Rajšpova 5, roj. 1879, umrl 24. nov. 1958. Mesarec Dušan, Sp. Vevlovak 41, roj. 1958, umrl 31. 10. 1958; Horvat Ana, Orešje 29, roj. 1885, umrla 6. 11. 1958; Markovič Ivan, Ptuj, Trg Mladinskih brigad, roj. 1906, umrl 9. 11. 1958; Runovec Marjanca, Ptuj, Slovenski trg 9, roj. 1946, umrla 6. 11. 1958.

Franca Bela, Lešje 9, je napadel neznaec in ga z nožem

poškodoval po glavi; Anico Robič, Apače 87, je podrl motorist in ji poškodoval nogo; Anton Malek, Lancova vas 55, si je pri žaganju drv poškodoval roko; Konrad Polanec, Trnovska vas 50, si je pri podiranju drv poškodoval nogo; Cecilija Plohl, Sobetinci 31, si je pri podiranju drv poškodovala nogo; Ivanu Zunkoviču, Slovenja vas 96, je padel na roko hlood in mu jo poškodoval; Ivanu Vogrincu, Veličane 46, je žaga poškodovala roko; Maksu Anželu, Zabajak 5, je cirkularka poškodovala roko; Ivanu Horvatu, Lancova vas 75 je pri delu stroj poškodoval roko; Franc Matjašič, Apače 117, je padel s kolesom in si poškodoval obraz; Matija Mohorko, Macelj, je padel in si poškodoval nogo; Neža Kajnih, Zagorci 19, je padla po stopnicah in se poškodovala po telesu; Jože Spendija, Vinski vrh 47, je padel in si poškodoval rebra; Terezija Ropič, Gradišče 74, je padla in si poškodovala nogo; Alojz Trafela, Podlehnik 80, je padel in si poškodoval glavo; Franc Bezjak, Pohorje — Cirkulane, je padel in se poškodoval po telesu; Gera Holc, Rötman 52, je padla in si poškodovala nogo; Ana Gerdak, Ptuj, Zagrebška cesta 57, je padla in si poškodovala nogo; Lenart Tanšek, Podgorci 76, je padel in si poškodoval roko; Janez Težak, Veličane 60, je padel s skednja in si poškodoval desno nogo; Marija Cajnko, Mihovci — Vel. Nedelja, je padla in si poškodovala nogo.

močnem budinskem ovinku ga je zaneslo mimo telefonskega droga in obcestnega kamna s ceste. Najprej je strl in podrl steber bradje, nato podrl steno in vdrl s prednjima kolesoma v Aničino sobo... Življenjsko ogrožen je bil le Aničin oče, ki je tako trdno spal (zaradi stanovanjske stiske spi pri mladini), da ni občutil sunka niti slišal treska in vdiranja stene ter prerivanja in lomljenja opreme v sobi, še manj pa prestrašeno spraševanje vozača: »Ljudi, jeste živi, je li se kome

Dežurni zdravniki

V petek, 28. novembra: dr. Fr. Rakuš; v soboto, 29. novembra: dr. Franc Rakuš; v nedeljo, dne 30. novembra: dr. Franc Rakuš; v ponedeljek, 1. decembra: dr. Nada Pavličev; v torek, 2. decembra: dr. Ladislav Pirč; v sredo, 3. decembra: dr. Milan Carli; v četrtek, 4. decembra: dr. Ivo Medved.

DEŽURSTVO SPECIALISTOV ZA OTROŠKE BOLEZNI

Dr. Ljuba Neudauer 28. novembra, dr. Aleksander Poznik 29. in 30. novembra.

Mlin-Oljarna Središče

Oskrujemo špicerijske trgovine in proizvajalce s prvovrstnimi mlevskimi izdelki in pristinim domačim oljem

Ob prazniku republike pošiljamo vsem delovnim ljudem naše domovine tovariške pozdrave

Irgovsko podjetje „Središče“

čestita vsem svojim odjemalcem ob Dnevu republike ter se tudi v bodoče priporoča

Franjo Žmauc

Iz prakse poklicnega svetovanja

Nadaljevanje

SOLANJE ALI ZAPOSILITEV — ANKETE MNOGO Povedo — UČNIH MEST MANJ KOT KANDIDATOV — PSIHOLOŠKI PREGLEDI, INFORMACIJE IN SVETOVANJA — ŠOLSKE OCENE ZA, PSIHOLOŠKE UGOTOVITVE PROTI UKU PO ŽELJI — PROSTA UČNA MESTA — DOBRI POGOJI DELA PTUJSKE SVETOVALNICE

Mladinke, ki so se odločile za šolo za medicinske sestre zaradi starosti še v večini primerov za to šolo nimajo pogojev; stare so šele 15 do 16 let (najstarejša je rojena 10. 1. 1952); Iz prakse vemo, da se dobra polovica takih deklet pred dopolnitvijo 18 let starosti premisli in ostane doma ali pa gre v zaposlitev.

Mladina, ki se je odločila za zaposlitev, je to storila zaradi tega, ker nima pogojev za uk (36 jih je končalo obvezno osemletno šolanje v nižjih razredih, pa tudi zaradi tega, ker jih starši ne morejo vzdrževati pri nadaljnjem šolanju.

Anketa je pokazala, da bi morali imeti na razpolago 392 prostih učnih mest, če bi hoteli zadostiti željam mladine.

Posredovalnica za delo si je prav tako z anketno metodo tekom meseca aprila ustvarila evidenco prostih učnih mest. Glavni problem posredovalnice za delo in poklicne svetovalnice pri vključevanju mladine v poklice je veliko število mladine, a malo prostih učnih mest. Precejšen del mladine, ki si je sicer pridobil potrebno šolsko kvalifikacijo, ne ustreza fizičnim zahtevam izbranega poklica. Kljub vsemu je uspelo posredovalnici za delo do danes najti nad 220 prostih učnih mest, ki so sedaj že več ali manj zasedena.

Problem pomanjkanja učnih mest je Posredovalnica za delo tako rešila, da je prosila posredovalnice iz drugih okrajev, da so ji iz svojega območja odstopile prosta mesta, ki jih s svojo mladino niso mogle zasedeti. Tako je zbrano zadostno število prostih učnih mest za vključitev vseh naših vajencev, žal pa večine teh možnosti iz objektivnih razlogov ni mogla izkoristiti.

Da bi mladino čimbolj sistematično vključili v uk, se je služba posredovanja dela in poklicna svetovalnica predvsem ozirala na socialno stanje posameznega kandidata. Socialno šibkim se je takoj našlo mesto, v kolikor je bilo na razpolago. Mladina, katere starši so boljše situirani, je šla v druge okraje. Nekateri se niso držali nasveta poklicne svetovalnice in so se vpisali v kako strokovno šolo ali v šolo s praktičnim poukom.

Letos je bilo psihološko pregledanih 65 dečkov in deklet. Razen tega je imela psihologinja še 12 razgovorov. Okrog 280 dečkov in deklet je dobilo informacije. V bivši ptujski občini je bilo sklenjenih do 22. septembra 1958 skupno 136 učnih pogojev.

Velik problem so delovna mesta za izučitev tistih mladincev, ki so si sicer pridobili potrebno šolsko izobrazbo, pri psihološki preizkušnji pa so pokazali tako slabe rezultate, da bi vajensko šolo težko zmogli. Nekaj takih deklet, ki so socialno ogrožene, je dobilo mesto v Ptujju in se bodo izučile za pletilje in šivilje. Ostalim je Poklicna svetovalnica svetovala priučitev v stroki, v kateri so se želeli izučiti. Vsa mladina, ki ji služba posredovanja dela in Poklicna svetovalnica ni mogla poiskati učnih mest za izučitev željenega poklica, pa je v evidenci. Zaradi nepopularnosti ne-

katerih poklicev je ostalo še nekaj prostih učnih mest (zidar, tesar, kamnosek, čevljar, lončar itd.).

Problem nezasedenih mest bo Komisija za usmerjanje mladine v poklice še posebej upoštevala pri predoritaciji, da bo bodoča predavanja za otroke, starše in učiteljske zbornice prilagodila tudi tej problematiki.

Ptujska poklicna svetovalnica

Zraven zelo dobre Komisije za usmerjanje v poklice, ki jo tvorijo izkušeni pedagogi, se lahko poklicna svetovalnica v Ptujju po vrednosti raznih pripomočkov, ki jih poseduje,

uvršča med najboljše opremljene svetovalnice v Sloveniji. Ti pripomočki: testi, aparati, strokovna literatura in drugo. Lahko trdimo, da je kapital v teh pripomočkih dobro naložen in da bo delo Poklicne svetovalnice v Ptujju tekom bližnje bodočnosti rodilo še večje sadove. Morali se bomo s pridom posluževati te važne ustanove. Prav posebej za starše je važno, da je Komisija za usmerjanje mladine v poklice 9. novembra 1958 pričela s predavanji, da bi starše in mladino seznanila s podrobnostmi in problemi, ki v tem pisanju niso bili zajeti.

(Nadaljevanje prihodnjic)

V ptujski poklicni svetovalnici

(Fotograf. Ca. Kr.)

Za vsakogar nekaj zanimivega

NAPOLEONOV OTOK V TELEFONSKI MREZI

Daleč zunaj na južnem Atlantiku leži samotni otok Sv. Helena, znan iz časov, ko je Napoleon Bonaparte na njem prebil zadnjih šest let svojega življenja. Otok, 122 km² dokaj pustega sveta, je še vedno britanska last. Do najbližje celine, to je Afrike, je 1863 km. Edini stik s svetom je doslej vzdrževal z ladijskim prometom. Letošnja jesen pa je otokane — okrog 5000 jih je — osrečila s telefonsko zvezo. Da je to omogočilo se je britansko pošto ministrstvo poslužilo treh ladijskih ojačevalcev med Londonom in Sv. Heleno. Proga gre čez Gano in otok Ascension. Trinitutni razgovor stane tri funte šterlinge, vsaka nadaljnja minuta po en funt več.

NAJMODERNEJŠI HOTEL V JUGOSLAVIJI

Postavil se bo z njim naš Dubrovnik. Hotel »Excelsior« na Pločah, ki ima sedaj 117 tujskih sob, bodo povečali in razširili na 314 sob, poleg številnih dvoran, restavracije, kavarne, bara in zimskega kopališča s toplo morskovo. V sobah bo močoga regulacija zraka po volji, povsod bosta telefon in radio. Novi del stavbe bo šestnadstropen in v skladu z arhitekturo starega Dubrovnika. Glavna dela bodo opravljena že do prihodnje poletne sezone, povsem gotov pa bo hotel leta 1960. Razpolagal bo z lastnim prevoznim parkom po kopnem in po morju. Zaščitni lukobran že gradijo. Kasneje bodo ob hotelu urejena tudi teniška igrišča. Na vrhu ravne hotelske strehe bo posebna poletna kavarna. Gradbeni kredit 618 milijonov dinarjev je že odobren. Hotel bo odprt skozi vse leto.

Skrivnostni meteorji

V poslednjem času se strokovnjaki močneje zanimajo za roje meteorjev, ki se gibljejo v vse-mirskem prostoru. Po mnenju nekaterih bi mogli te meteorje uporabiti za prenose radijskih signalov na velike razdalje. Pri svojem gibanju meteorji puščajo za seboj ionizacijo ali električno sled, ki bi jo mogli izkoristiti kot neke vrste ogledalo, ki odbija in prenaša radijske valove z ene točke Zemlje na dru-

go. Ta naelektrena sled more ostajati v ozračju komaj nekaj sekund, a že to je dovolj za oddajanje precejšnjega števila vesti.

Kljub temu, da so meteorji tako majhni, da jih je komaj moč videti, jih je pa toliko, da so mnenja, da pade vsak dan na našo zemljo najmanj tisoč ton meteorjskega prahu.

Učenjaki raznih dežel so skušali zato že večkrat izkoristiti elektrizirane sledove teh meteorjev za prenos radijskih signalov. Teoretično obstaja namreč možnost, da se na ta način oddaja vesti po radiu s hitrostjo pet tisoč besed.

Ti meteorjski roji privlačujejo pozornost učenjakov tudi iz drugih razlogov. Avstralski strokovnjak za vremensoslovje dr. Bowen je analiziral rezultate 60-letnega proučevanja meteorjskih rojev in atmosferskih sprememb v raznih deželah. Po njegovem mnenju obstaja določena povezanost med povečanim padanjem meteorjev in velikimi nalivi.

Časopisni velikan

Vsaških deset let izda Zveza ameriških novinarjev časopis, ki mu na svetu ni primere. Vsaj po velikosti ne. Šestkrat je večji od Slovenskega Jadrana tako po dolžini kakor po širini. Meri potemtakem skoraj 2,5 m v dolžino in nad 1,8 m v širino. Točno 244 cm krat 183 cm. Zavzema seveda tudi primerno debelino. Smisel tega izdaja, ki nosi naslov »Illuminated Quadruple Constellations«, ni znan. Razgrnjenega morajo držati štirje krepki moški, da ga istočasno lahko čita cela vrsta ljudi. Na letošnje izdajo so tudi Američani že zelo radovedni. Izide še pred novim letom.

AVTOMATIČNA PESTUNJA

Neka britanska tvrdka iz Manchesterja je izpopolnila televizijske naprave, ki omogočajo materam, da lahko pazijo na otroke tudi kadar niso v istem prostoru. Gre za globlivo televizijsko zaslonko, ki jo lahko mati nosi s seboj po vsej hiši. Razen tega pa je v vseh sobah montirano tako imenovano »televizijsko oko«, s katerim lahko vsak hip vidi, kaj počne otrok v drugem prostoru.

NAJVEČJA IN NAJTEŽJA KNJIGA

Knjige so znane že iz davnih časov, zdaj pa izhajajo po svetu v velikanskih nakladah. Prizadevni statistiki je navzlic obsežnemu gradivu uspelo izločiti iz množice tiste knjige, ki bi jim upravičeno lahko rekli rekordjerji.

Po splošnem mnenju velja za najstarejšo knjigo na svetu svezan papirusov, ki so jih našli v stari egiptovski grobnici in izvirajo iz leta 3360 pred našim štetjem. Te zvitke sedaj hrani pariška narodna knjižnica. Prvo znano knjigo je našel francoski arheolog Prisse d'Avenas. Po njem so zvitki tudi dobili ime »Prisnov papirus«.

Največja knjiga na svetu je dolga 190, široka pa 90 cm. To je anatomski atlas, ki so ga izdelali v dvajsetih letih prejšnjega stoletja v Avstriji.

Najmanjša tiskana knjiga zavzema površino 60 kvadratnih milimetrov. Izšla je v Padovi. Ima 208 strani, vsebuje pa prepis velikega pisama, ki ga je sestavil Galileo Galilei leta 1615.

Najtežja knjiga je »Parga«, zgodovina grškega otoka v Egejskem morju. Tehta 458 kg, en sam izvod je izšel v začetku našega stoletja.

Najobsežnejša knjiga je star kitajski besednjak, ki ga je naročil pred nekaj sto leti kitajski cesar Kien Lung.

KRANJČEVIČEVE »IZBRANE PESMI«

Med važnimi književnimi publikacijami zadnjega časa so tudi izbrane pesmi hrvatskega pesnika Silvija Strahimira Kranjčevića, katerega petdesetletnico smrti smo pravkar praznovali. Umetnik je doraščal v času vse hujšega nacionalnega in socialnega pritiska na hrvatski narod. Zgodaj je občutil družbene krivice in tudi moč, da se jim je zoperstavil. Njegova pesem je krčevita obožba nasilja in klečeplazenja pred tujimi veljaki, hkrati pa tudi globoko socialna in nežna. Kranjčevićeve pesmi je prevedel v slovenščino Alojz Gradnik, obširen Stampar.

Televizijska postaja Moskva

Prihodnje leto prično v Moskvi z gradnjo 508 m visokega stola iz monolitnega železobetona. Nasil bo antena nove moskovske televizijske oddajne postaje. Zaradi njene uredne višine bo 120 km naokoli sprejem brezhiben.

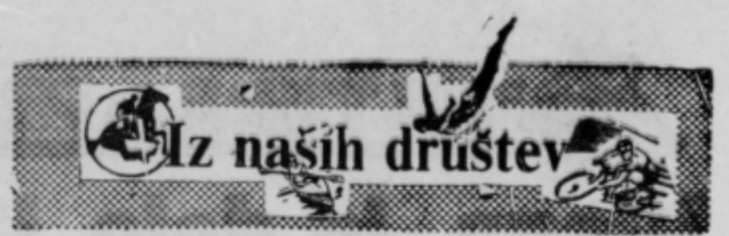
Stolp bo najvišja železobetonska stavba na svetu. Eifflov stolp v Parizu bo presegel za več kot polovico. Kljub izredni višini bo po računih inženirjev vpliv vetra na iglat stolp le malenkosten in njegov nihalni odklon v nobenem primeru ne bo presegel 30 cm. Premer njegovega temelja bo znašal 65 m, sredi stola pa premer še vedno 20 m, v najvišjem delu 7 m. Tja gor bodo vodila štiri brza dvigala. V osemdesetih sek. bodo dvignila 56 gostov 400 m visoko. Tam bo razgledišče za več sto oseb in še posebej restavracija, ki bo lahko sprejela do 240 gostov. Spodnji del stola bo vseboval devetnadstropno službeno poslopje moskovske televizijske oddajne postaje.

Kino

Mestni kino Ptuj
bo predvajal od 29. novembra do 1. decembra ameriški barvni film »Doživljaji kapitana Vaita«.

Kino Muretinci
bo predvajal 29. in 30. novembra slovenski film »Ne čakaj na maj«.

Kino Makole
bo predvajal od 28. do 30. novembra jugoslovanski film »Naše poti se razhajajo«.

Tekme za DAN REPUBLIKE v Ptuj Najboljša ekipa strelcev Zveze borcev

Ze po prvem dnevu tekmovanja v streljanju z zračno puško je prišlo do velikih presenečenj. Prvo mesto je zasluzeno osvojila ekipa ZVEZE BORCEV, ki je nabrala skupaj 564 krogov. Za to ekipo so nastopili strelci: Koželj — 153 krogov, Cecil Franc — 124 krogov, Sarman Adi — 117 krogov, Horvat Mirko — 103 in Zigman Vinko — 87 krogov. Drugo mesto je osvojila ekipa mladine, ki je nabrala skupaj 549 krogov in zadnje mesto je osvojila ekipa JLA, ki je nabrala skupaj 536 krogov.

Namizni tenis

Drugi in tretji dan tekmovanja je bila na sporedu najlepša športna panoga — namizni tenis. Zelo veliko zanimanje je privabilo na to tek-

movanje 7 ekip. Sodelovale so: ekipa iz Kidričevega, ekipa JLA, ekipa SZDL — Ptuj, ekipa gimnazije in ekipa SD Drave.

Ze prvi dan tekmovanja so se vrstila razna presenečenja med posameznimi ekipami. Se-le ob koncu drugega dneva tekmovanja je bil znan zmagovalac tega turnirja. Zmagalo je moštvo iz Kidričevega v postavi Kolarič, Trop in Jagorinec, ki so premagali vse svoje nasprotnike. Najbolj izenačena ekipa je bila mlada ekipa iz gimnazije, ki je prikazala zelo lepo igro in zasluzeno osvojila drugo mesto. Sledi ekipa SZDL — Ptuj, nato JLA, Drava itd. V igri parov je prav tako prvo mesto osvojila ekipa iz Kidričevega, sledi ekipa SD Drave itd. Med posamezniki je bil na celotnem turnirju najboljši igralec št. 1 iz gimnazije, Papst Ferdo.

Tekmovanje se nadaljuje. Pa.

LJUBLJANA
SOBOTA, 29. NOVEMBRA
6.00—7.00 Praznik v pozdrav (partizanske pesmi in koronice) — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevniki kolektor. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Rado Simoniti: Kolektorica mladinskih brigad. 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva. 7.35 Čestitke delovnih kolektivov. 8.30 Ivan Cankar: Iz mojega življenja. 8.45 M. Lipovšek: Tri skladbe za violino in klavir. 8.55 Laska Glasba. 9.20 Trije novi posnetki. 10.00 Še pomnite, tovariši... — Stane Bobek: Tako je živel in padel heroj. 10.30 Pokaži, kaj znaš. (Prenos javne oddaje iz Ljublj. opernega gledališča.) 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.10 Miloje Milojevič: Štirje skladbe za klavir (Maša Bohinec; klavir). 15.25 Mali podanski koncert. 16.00 Mladinska radijska igra — Fran Levstik: Martin Krpan. 16.30 Iz skladateljske skicirke Bojana Adamiča. 17.00 Zvočni mozik. 17.40 Samospeli in zbori Rada Simoniti. 18.10 Igrata zabavna orkestra Radia Ljubljana in Radia Zagreb. 18.25 Radijska opera. Prva izvedba v Radu Ljubljana. 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 »Revija jugoslovanskih pevcev« — Koncert pesnjega orkestra RTV Ljubljana p. v. Bojana Adamiča. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ivo Tjardović: Mala Floreana, odlomki iz operete. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 L. van Beethoven: Egmont uvertura. Stjepan Sulek: »Eroica«. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

sa, p. ročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Oddaja za naše izseljence. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.00 Zapeljite z nami. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

NEDELJA, 30. NOVEMBRA
6.00—7.00 Jutranji glasbeni pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevniki kolektor. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Ob zvočnih mladinskega tamburaškega orkestra. 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva. 7.35 Čestitke delovnih kolektivov. 8.30 Ivan Cankar: Iz mojega življenja. 8.45 M. Lipovšek: Tri skladbe za violino in klavir. 8.55 Laska Glasba. 9.20 Trije novi posnetki. 10.00 Še pomnite, tovariši... — Stane Bobek: Tako je živel in padel heroj. 10.30 Pokaži, kaj znaš. (Prenos javne oddaje iz Ljublj. opernega gledališča.) 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.10 Miloje Milojevič: Štirje skladbe za klavir (Maša Bohinec; klavir). 15.25 Mali podanski koncert. 16.00 Mladinska radijska igra — Fran Levstik: Martin Krpan. 16.30 Iz skladateljske skicirke Bojana Adamiča. 17.00 Zvočni mozik. 17.40 Samospeli in zbori Rada Simoniti. 18.10 Igrata zabavna orkestra Radia Ljubljana in Radia Zagreb. 18.25 Radijska opera. Prva izvedba v Radu Ljubljana. 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 »Revija jugoslovanskih pevcev« — Koncert pesnjega orkestra RTV Ljubljana p. v. Bojana Adamiča. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ivo Tjardović: Mala Floreana, odlomki iz operete. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 L. van Beethoven: Egmont uvertura. Stjepan Sulek: »Eroica«. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Industrijskem trg. podjetju »LES« Ptuj razpisuje delovno mesto

saldakontista

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Oglas in objave

OBJAVA
Zaradi praznovanja državnega praznika DNEVA REPUBLIKE 29. in 30. novembra ter 1. decembra t. l. priporoča pekarsko podjetje »Vinko Reč« Ptuj svojim cenjenim odjemalcem, naj si priskrbijo kruh in pecivo ter drugo v petek, 28. novembra t. l. od 5.30 do 17.30 in v ponedeljek 1. decembra od 6. do 11. ure. Slaščičarna bo odprta vse dni praznovanja.

TRŽNE CENE
v sredo 26. novembra 1958
POVRTNINA
Krompir 12—15, zelje v glavah 15—20, čebula 60, čebulček 300, česen 200, ohrovt 25—30, rdeča pesa 30—40, korenček 40—50, peteršilj 40—60, solata endivija 40—50, buče 10, luščen fižol 50 do 60, špinača 80—100, kislje zelje 50, por 40, rdeče zelje 25, kislja repa 30, motovilec 160.
SADJE IN SADEZI
Jabolka 15—20, hruške 25—30, grozdje 80—100, gobe 160 do 200, orehi 100—110, gobe sirke 100.
ZITARICE IN MLEVSKI IZDELKI
Mleko 30, sir 30—70, smetana 140.
PERUTNINA IN JAJCA
Kokoši 350—500, piščanci 300 do 700, jajca 18—20.
MASCUBE
Uvožena mast 325, domača mast 400, zaseka 300—400, maslo 400 do 500.
MESO IN MESNI IZDELKI
Goveje meso 280, teletina 300, svinjsko meso 360.

Prodaj
HISO z vrtom in 57 arov njeve v Zlatoličju prodam. Vprašajte Zlatoličje 77, Starše.
ZRMLJE na motorni pogon prodam. Naslov v upravi lista.
SOD IN TRODELNO SKRINJO za zrnje ali moko prodam. Lenart, Srbski trg, Ptuj

Kupim
KUPIM dva dobro ohranjena fotelja. Naslov v upravi
Stanovanja
PREDMETNI UCITELJ išče opremljeno sobo v Ptuj. Vprašajte v Mladiki, Ptuj.

Preklic zaradi razžaljenja časti
Podpisani Janez Horvat, posestnik v Budini št. 13, preklicujem in obžalujem žalitve, izrečene v Mlekarni v Ptuj napram Matildi Vidovič, posestnici v Budini, ter se je zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona.
Janez Horvat

Optik Oman Franjo
PTUJ, JADRANSKA 15

VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM ŽELIM PRIJETNO PRAZNOVANJE DNEVA REPUBLIKE IN SE JIM TUDI VNAPREJ PRIPOROČAM

Ob Dnevu republike Vam čestita

MES IN NAHRANILNICA Ptuj

iskreno čestitamo svojim odjemalcem za praznik republike — 29. november — in jim pošiljamo tovariške pozdrave.

„OPEKARNA“ Zabjak
ZABJAK PRI PTUJU

AVTOBUSNI PROMET MARIBOR

obvešča potnike, da je v četrtek, dne 20. novembra 1958, pričel obratovati

na progi Maribor—Ljubljana nav avtobus

z odhodom iz Maribora tudi ob 10. uri in povratkom iz Ljubljane zvečer ob 19. uri:

5.25	10.00	odhod	Maribor	prihod	17.30	22.20
5.55	10.30	"	Slov. Bistrica	"	17.00	21.50
7.00	11.35	"	Celje	"	15.55	20.45
8.40	13.20	prihod	Ljubljana	odhod	14.15	19.00

Novo uvedena vožnja ob 10. uri iz Maribora bo obratovala samo ob delavnikih.

Vozni red za progno Murska Sobota—Ljubljana ostane neizpremenjen.

Opozarjamo potnike, da smo avtobusno progno Maribor—Murska Sobota z odhodom iz Maribora ob 15.45 podaljšali do Murskega Središča. Avtobus vozi iz Murske Sobotke preko Beltincev in Lendave v Mursko Središče. V ostalem ostane vozni red neizpremenjen.

Od 24. novembra 1958 dalje je uvedena nova avtobusna progna

Ptuj—Rogaška Slatina—Celje—Ljubljana

Avtobus vozi samo ob delavnikih po naslednjem voz-nem redu:

6.30	odhod	Ptuj	prihod	20.15
6.50	"	Majšperk	"	19.55
7.30	"	Rogaška Slatina	"	19.15
8.35	"	Celje	"	18.10
10.15	prihod	Ljubljana	odhod	16.30

V potovalnem uradu na Glavnem trgu v Mariboru dobite vse potrebne informacije o voznih redih. Vozovnice lahko kupite v predprodaji.

AVTOBUSNI PROMET MARIBOR

TOVARNA AVTOOPREME PTUJ

NAŠ DELOVNI KOLEKTIV
ČESTITA
VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE DOMOVINE
OB DNEVU REPUBLIKE

Izvozno podjetje „Perutnina“ Ptuj

Vsem našim dobaviteljem in odjemalcem iz naše domovine pošiljamo ob Dnevu republike tovariške pozdrave. — Vsa leta naše republike je naše podjetje vestno izpolnjevalo svoje naloge in bo tudi v bodoče skrbelo za sloves našega izvoza.

Trgovsko podjetje Panonija Ptuj

Z zavestjo, da smo vsa leta naše republike uspešno izpolnjevali naloge socialistične trgovine v zadovoljstvo naših odjemalcev z blagom solidnih dobaviteljev, pošiljamo vsem za Dan republike tovariške pozdrave z zagotovili, da si bomo tudi v bodoče prizadevali ohraniti njihovo naklonjenost.

ELEKTROBRAT PTUJ Zadružni trg 8

Vsem svojim strankam pošiljamo za DAN REPUBLIKE tovariške pozdrave in se jim tudi v bodoče priporočamo s kvalitetnimi izdelki

STROJNO KLJUČAVNICARSTVO PTUJ Zadružni trg 8

Vsem našim odjemalcem želimo ob Dnevu republike prijetno praznovanje in se tudi nadalje priporočamo

SPLOŠNO MIZARSTVO IN ZAGA Ptuj, Na pristanu

Cestitamo vsem svojim cenjenim strankam in delovnim ljudem naše občine in mariborskega okraja ob Dnevu republike za dosežene uspehe v naši republikli ter jim želimo prijetno praznovanje

Radiocenter Ptuj

Vsem našim odjemalcem želimo prijetno praznovanje Dneva republike

Trgovsko podjetje

Merkur Ptuj

s svojimi prodajalnami

»VELEBLAGOVNICA«, Ptuj, Murkova 1
»DOM«, Ptuj, Murkova 3
»POHISTVO«, Ptuj, Trstenjakova 4

čestita svojim odjemalcem ob Dnevu republike in se pri izbiri prvovrstnega blaga po solidnih cenah priporoča še za nadaljnjo naklonjenost

VSEM KOLEKTIVOM ZADRUŽNIH
IN KMETIJSKIH ORGANIZACIJ, VSEM NAŠIM
VLAGATELJEM IN OSTALIM KOMITENTOM
ČESTITA OB DNEVU REPUBLIKE

Kolektiv

Zadružne hranilnice in posojilnice Ptuj in podružnica Ormož

Vsem cenjenim odjemalcem želimo za praznik republike, 29. november, veselo praznovanje in se še nadalje priporočamo

Kolektiv trgovine

„Slavica“

PTUJ, Lackova ulica 3

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR PTUJ
OBČINSKI KOMITE ZKS PTUJ
OBČINSKI ODBOR SZDL PTUJ
OBČINSKI SINDIKALNI SVET PTUJ
OBČINSKI ODBOR ZB NOV PTUJ
OBČINSKI KOMITE LMS PTUJ

NA ČELU VSEH DRUŠTEV
IN MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ
ČESTITAMO
PREBIVALSTVU PTUJSKE OBČINE
ZA DAN REPUBLIKE
IN MU ŽELIMO TUDI V BODOČE
MNOGO VSESTRANSKIH USPEHOV

Strojne delavnice OZZ Servis TAM in Tomos

PTUJ

Cestitamo vsem našim strankam ob prazniku republike in jim pošiljamo tovariške pozdrave

Gradbeno podjetje

„Drava“ Ptuj

PONOSNI NA VSE, KAR SMO ZGRADILI V NAŠI REPUBLIKI, ŽELIMO VSEM INVESTITORJEM IN DOBAVITELJEM GRADBENEGA MATERIALA OB DNEVU REPUBLIKE MNOGO USPEHOV IN JIM ČESTITAMO K DOSLEJ DOSEŽENEMU NAPREDKU

KMETIJSKA ZADRUGA TURNIŠČE PRI PTUJU

Vsem članom naše zadruge, dobaviteljem in odjemalcem želimo ob prazniku republike obilo uspehov ter se jim tudi nadalje priporočamo za sodelovanje

VODOVODNE INSTALACIJE Ptuj, Zadružni trg 8

VSEM NAŠIM STRANKAM ISKRENO ČESTITAMO ZA DAN REPUBLIKE

Mlinsko podjetje Ptuj

VSEM DOBAVITELJEM IN ODJEMALCEM ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE TER JIM ŽELIMO TUDI V BODOČE OBILO USPEHOV

Obenem obveščamo naše odjemalce, da imamo stalno v zalogi vse vrste mlevskih izdelkov po najnižjih cenah

INDUSTRIJSKO TRGOVSKO PODJETJE

„LES“

PTUJ

VSEM CENJENIM DOBAVITELJEM IN ODJEMALCEM ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE DNEVA REPUBLIKE IN SE JIM TUDI VNAPREJ TOPLO PRIPOROČAMO

ORMOŠKA OPEKARNA

Ormož

Vsem delovnim ljudem v mariborskem okraju pošiljamo ob Dnevu republike tovariške pozdrave, jim čestitamo k vsem uspehom v letih naše republike ter jim želimo tudi prijetno praznovanje tega ljudskega praznika

TRGOVINA Z MANUFAKTUNIM BLAGOM

„Zarja“

PTUJ

Vsem cenjenim odjemalcem želimo prijetno praznovanje Dneva republike ter obenem priporočamo veliko izbiro volnenih, bombažnih in svilenih tkanin, veliko zalogo ženske, moške in otroške konfekcije, perila, posteljnine ter raznih pletenin po konkurenčnih cenah

Mestni kino

PTUJ

Naš kolektiv želi vsem obiskovalcem kino predstav prijetno praznovanje Dneva republike in se še nadalje priporoča za številan obisk

PLETARNA

OBRтна ZADRUGA — PTUJ

Izdelujemo vse pletarske izdelke za domači in inozemski trg

Vsem domačim in inozemskim odjemalcem pošiljamo za Praznik republike tovariške pozdrave

Ptujska knjarna in papirnica Ptuj

Pošiljamo vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ob Dnevu republike tovariške pozdrave in se jim priporočamo tudi vnaprej

Kmetijsko in vrtnarsko gospodarstvo Ptuj

Vsem delovnim ljudem želimo prijetno praznovanje Dneva republike ter se jim tudi vnaprej priporočamo

VSEM NAŠIM GOSTOM IN ABONENTOM ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE DNEVA REPUBLIKE

ZADRUŽNA GOSTILNA
Ptuj
Prešernova 15, Vošnjakova 6

Vsem našim gostom in abonentom pošiljamo ob Dnevu republike tovariške pozdrave in jim želimo prijetno praznovanje

GOSTILNA ROZIKA
PTUJ

Kobilarna Turnišče pri Ptuj

Vsem delovnim ljudem naše republike želimo prijetno praznovanje Dneva republike

JOŽE VNUK

IZDELOVALNICA KRAVAT, ROBCEV IN PODVEZ
PTUJ, ORMOŠKA CESTA 1/II

Vsem svojim cenjenim odjemalcem in vsemu ljudstvu naše republike želimo prijetno praznovanje DNEVA REPUBLIKE

Vsem našim strankam iskreno čestitamo za dan republike

GOSTILNA
»BELI KRIŽ« - PTUJ

GOSTILNA
»PRI ZUPANČICU«
PTUJ

Vsem dragim gostom iskreno čestita za praznik republike kolektiv

Podjetje za inženirsko tehnične gradnje

Tehnogradnje Vuzenica

GRADNJA HIDROCENTRAL, MOSTOV IN DRUGIH ZGRADB, KI SPADAJO V INŽENIRSKO-TEHNIČNO STROKO PROJEKTIRANJE GRADENJ

ČESTITAMO ZA PRAZNIK 29. NOVEMBER

KOLEKTIV

KZ Hajdina pri Ptuj

Želimo vsem našim članom, dobaviteljem in odjemalcem tudi v bodoče v naši republiki obilo uspehov ter se jim priporočamo tudi za nadaljnje sodelovanje

»ORIENT« ČEVLJI

Tovarne »Josip Kraš«
Karlovac

PRODAJALNA PTUJ

Vsem našim odjemalcem želimo prijetno praznovanje Dneva republike

Ptujska tiskarna

Ptuj

SLOVENSKI TRG 9

Vsem svojim strankam želimo prijetno praznovanje Dneva republike ter se jim tudi nadalje priporočamo

Splošno kleparstvo Ptuj

ZADRUŽNI TRG 8

OB DNEVU REPUBLIKE ŽELIMO VSEM NAŠIM STRANKAM PRIJETNO PRAZNOVANJE IN SE JIM VNAPREJ PRIPOROČAMO

NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE IN JIM ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE

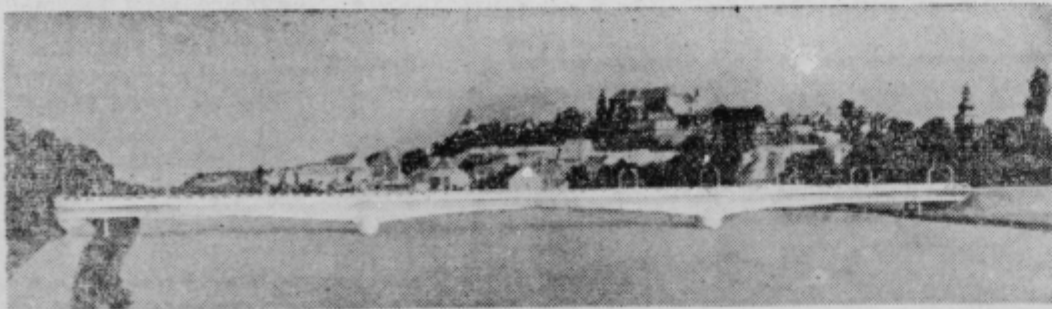
TRGOVSKO PODJETJE

„TOBAK“ PTUJ

Ob vsakokratnem nakupu manufakture, konfekcije in čevljev obiščite našo trgovino in prepričali se boste, da vas bomo postregli solidno in po konkurenčnih cenah

Ob Dnevu republike vam pošiljamo tovariške pozdrave in vam želimo prijetno praznovanje ter se priporočamo za nadaljnji obisk - Kolektiv trgovine

„MAVRICA“ PTUJ, Lackova ul. 2

ROJKO JOŽE
livarna kovin
Ptuj

Vsem svojim odjemalcem in delovnim ljudem želimo prijetno praznovanje dneva republike

Vsem članom, dobaviteljem in odjemalcem želimo ob Dnevu republike prijetno praznovanje in se jim tudi v bodoče priporočamo

KZ SREDIŠČE ob Dravi

ROJKO JOŽE
livarna kovin
Ptuj

Vsem svojim odjemalcem in delovnim ljudem želimo prijetno praznovanje dneva republike